

Asociația GAL Muscel

Telefon: +40 (722) 821 788

Email: office@galmuscel.ro

Adresa: str. Calea Brașovului, nr. 113, Valea Mare Pravăț, jud. Argeș

Ghidul solicitantului

Măsura M4C

Investiții în activități non-agricole

pentru dezvoltarea teritoriului

Tipul măsurii: Investiții

PROGRAMUL NAȚIONAL DE DEZVOLTARE RURALĂ 2014-2020
Program finanțat de Uniunea Europeană și Guvernul României prin
FONDUL EUROPEAN AGRICOL PENTRU DEZVOLTARE RURALĂ

CUPRINS

1. Definiții și abrevieri

2. Prevederi generale

- 2.1. Descrierea generală a măsurii
- 2.2. Valoarea adăugată a măsurii
- 2.3. Tip de sprijin
- 2.4. Sume (aplicabile) și rata sprijinului
- 2.5. Trimiteri la alte acte legislative

3. Depunerea proiectelor

4. Categoriile de beneficiari eligibili

5. Condiții de eligibilitate

6. Cheltuieli eligibile și neeligibile

- 6.1. Cheltuieli eligibile
- 6.2. Cheltuieli neeligibile

7. Selecția proiectelor

- 7.1. Principii de selecție
- 7.2. Procedura de evaluare și selecție

8. Accesarea fondurilor nerambursabile

- 8.1. Completarea, depunerea și verificarea dosarului cererii de finanțare
- 8.2. Contractarea fondurilor
- 8.3. Achiziții
- 8.4. Plata

9. Informații utile

- 9.1. Documentele necesare la depunerea cererii de finanțare (numerotate conform poziției din cererea de finanțare)
- 9.2. Documentele necesare la încheierea contractului de finanțare (numerotate conform poziției din Cererea de finanțare)
- 9.3 Lista anexelor la Ghidul Solicitantului disponibile pe site-ul GAL și AFIR/ MADR

10. Indicatori de monitorizare

1. Definiții și abrevieri

GHIDUL SOLICITANTULUI

Măsura M4C – Investiții în activități non-agricole pentru dezvoltarea teritoriului

Definiții

Beneficiar – organizație publică sau privată care preia responsabilitatea realizării unui proiect și pentru care a fost emisă o Decizie de finanțare de către AFIR/care a încheiat un Contract de finanțare cu AFIR, pentru accesarea fondurilor europene prin FEADR;

Cerere de finanțare - document depus de către un solicitant în vederea obținerii sprijinului financiar nerambursabil;

Cofinanțare publică – reprezintă fondurile nerambursabile alocate proiectelor prin FEADR - aceasta este asigurată prin contribuția Uniunii Europene și a Guvernului României;

Contract/Decizie de Finanțare – reprezintă documentul juridic încheiat în condițiile legii între Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale și beneficiar, prin care se stabilesc obiectul, drepturile și obligațiile părților, durata de execuție/valabilitate, valoarea, plata, precum și alte dispoziții și condiții specifice, prin care se acordă asistență financiară nerambursabilă din FEADR și de la bugetul de stat, în scopul atingerii obiectivelor măsurilor cuprinse în PNDR 2014-2020;

Derulare proiect - totalitatea activităților derulate de beneficiarul FEADR de la semnarea contractului/deciziei de finanțare până la finalul perioadei de monitorizare a proiectului.

Dosarul cererii de finanțare – cererea de finanțare împreună cu documentele anexate.

Eligibilitate – suma criteriilor pe care un beneficiar trebuie să le îndeplinească în vederea obținerii finanțării prin Măsurile/Sub-măsurile din FEADR;

Evaluare – acțiune procedurală prin care documentația ce însoțește cererea de finanțare este analizată pentru verificarea îndeplinirii criteriilor de eligibilitate și pentru selectarea proiectului în vederea contractării;

Fișa măsurii/sub-măsurii – reprezintă documentul care descrie motivația sprijinului financiar nerambursabil oferit, obiectivele măsurii, aria de aplicare și acțiunile prevăzute, tipul de investiții/servicii, menționează categoriile de beneficiari și tipul și intensitatea sprijinului;

Fonduri nerambursabile – reprezintă fondurile acordate unei persoane fizice sau juridice în baza unor criterii de eligibilitate pentru realizarea de investiții/servicii încadrate în aria de finanțare a Măsurii și care nu trebuie returnate – singurele excepții sunt nerespectarea condițiilor contractuale și nerealizarea investiției/serviciului conform proiectului aprobat de AFIR.

Implementare proiect – totalitatea activităților derulate de beneficiarul FEADR de la semnarea contractului/deciziei de finanțare până la data depunerii ultimei tranșe de plată;

Grup de Acțiune Locală (GAL) – parteneriat public-privat alcătuit din reprezentanți ai sectoarelor public, privat și societatea civilă;

LEADER – Măsură din cadrul PNDR ce are ca obiectiv dezvoltarea comunităților rurale ca urmare a implementării strategiilor elaborate de către GAL. Provine din limba franceză „Liaisons Entre Actions de Developpement de l’Economie Rurale” – „Legături între Acțiuni pentru Dezvoltarea Economiei Rurale”;

Măsură – definește aria de finanțare prin care se poate realiza cofinanțarea proiectelor (reprezintă o sumă de activități cofinanțate prin fonduri nerambursabile); crescândă dezvoltării rurale. Are la bază prețuri comune și organizări comune de piață;

Proiect generator de venit - orice operațiune care implică o investiție într-o infrastructură a cărei utilizare este supusă unor redevențe suportate direct de utilizatori sau orice operațiune care implică vânzarea sau închirierea unui teren sau a unui imobil sau orice altă furnizare de servicii contra unei plăți.

Reprezentantul legal – reprezentant al beneficiarului care semnează angajamentele legale desemnat conform actelor constitutive/statutului beneficiarului;

Solicitant – persoană juridică / ONG, potențial beneficiar al sprijinului nerambursabil din FEADR;

Strategie de Dezvoltare Locală - Document ce trebuie transmis de potențialele GAL-uri către Autoritatea de Management și care va sta la baza selecției acestora. Prin acest document se stabilesc activitățile și resursele necesare pentru dezvoltarea comunităților rurale și măsurile specifice zonei LEADER;

Valoare eligibilă a proiectului – suma cheltuielilor pentru bunuri, servicii, lucrări care se încadrează în Lista cheltuielilor eligibile precizată în prezentul manual și care pot fi decontate prin FEADR; procentul de cofinanțare publică și privată se calculează prin raportare la valoarea eligibilă a proiectului;

Valoarea neeligibilă a proiectului – reprezintă suma cheltuielilor pentru bunuri, servicii și / sau lucrări care sunt încadrate în Lista cheltuielilor neeligibile precizată în prezentul manual și, ca atare, nu pot fi decontate prin FEADR; cheltuielile neeligibile nu vor fi luate în calcul pentru stabilirea procentului de cofinanțare publică; cheltuielile neeligibile vor fi suportate financiar integral de către beneficiarul proiectului;

Valoare totală a proiectului – suma cheltuielilor eligibile și neeligibile pentru bunuri, servicii, lucrări;

Produsele și serviciile meșteșugărești, de mică industrie și artizanale - sunt produsele și serviciile executate de meșteșugari și artizani în serie mică sau unicat, fie complet manual, fie cu ajutorul uneltelor manuale sau chiar mecanice, atât timp cât contribuția manuală a meșteșugarului sau artizanului rămâne componentă substanțială a produsului finit, fiind caracterizate prin faptul că:

- sunt produse fără restricții privind cantitatea și folosind materiale brute, neprelucrate, apelând în general la resursele naturale;
- natura specială a produselor meșteșugărești și artizanale derivă din trăsăturile lor distinctive, care pot fi: artistice, creative, culturale, decorative, tradiționale, simbolice și semnificative din punct de vedere comunitar și religios;
- cuprind o arie largă de obiecte și activități, care valorifică tehnicile, materiile prime, formele și ornamentele tradiționale, precum și ale creației populare din diferite genuri;
- produse și servicii cu valoare artistică, dar și utilitară, care păstrează specificul execuției manuale și tradiționale.
- produsele de artă populară - sunt produsele realizate de creatorii și meșterii populari, care păstrează caracterul autentic și specificul etnic și/sau cultural al unei anumite zone.

GHIDUL SOLICITANTULUI

Măsura M4C – Investiții în activități non-agricole pentru dezvoltarea teritoriului

Spațiul rural - totalitatea comunelor la nivel de unitate administrativ-teritorială, comuna fiind cea mai mică unitate administrativ-teritorială, nivel NUTS 5. Având în vedere legislația națională - Legea 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul și Legea nr. 351/2001 privind aprobarea Planului național de planificare teritorială, spațiul rural este reprezentat de totalitatea comunelor cu satele componente.

Abrevieri

PNDR – Programul Național de Dezvoltare Rurală;

FEADR – Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală, este un instrument de finanțare creat de Uniunea Europeană pentru implementarea Politicii Agricole Comune;

MADR – Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale;

AFIR – Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale;

OJFIR – Oficiul Județean pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, structură organizatorică la nivel județean a AFIR (la nivel național există 41 Oficii Județene);

CRFIR – Centrul Regional Pentru Finanțarea Investițiilor Rurale;

DSP – Direcția de Sănătate Publică;

DSVAS – Direcția Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor.

2. Prevederi generale

2.1. Descrierea generală a măsurii inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Principalul scop al măsurii este acela de a promova dezvoltarea unor activități economice în teritoriul GAL, pentru diversificarea activităților non-agricole în domenii considerate ca fiind prioritare, cum ar fi: meșteșugurile/ artizanatul, turismul, prelucrarea materiilor prime natural existente în teritoriu.

În același timp, analiza SWOT a identificat un punct forte al teritoriului existența unor obiceiuri tradiționale (cioplitoria în piatră, țesutul, împletitura de nuiete etc) care însă sunt insuficient finanțate și dezvoltate. Existența unui patrimoniu cultural și natural de valoare pe teritoriul GAL, precum și specificitățile zonale (ex. Meșteșuguri, produse locale etc), permite și dezvoltarea serviciilor turistice, care ar putea diminua disparitățile dintre urban și rural, prin dezvoltarea zonei ca efect indirect al creării de locuri de muncă și atragerea de turiști. Obiectiv(e) de dezvoltare rurală – III obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.

Obiectiv(e) specific(e) al(e) măsurii:

- Reducerea disparitatilor între mediul urban și mediul rural prin dezvoltarea economiei rurale;

- Creșterea numărului de activități non-agricole și dezvoltarea celor existente, pentru crearea de locuri de muncă și creșterea veniturilor populației;
- Încurajarea activităților inovative și dezvoltarea activităților meșteșugărești tradiționale;
- Dezvoltarea activităților turistice pentru valorificarea potențialului teritoriului.

Măsura contribuie la prioritatea/ prioritățile art. 5, Reg.(UE) nr. 1305/2013

P6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.

Măsura corespunde obiectivelor art. 19 din Reg. (UE) nr. 1305/2013 – Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor.

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție: 6A) Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă.

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: Inovare - Măsura sprijină dezvoltarea de activități inovative care se realizează pentru prima dată în teritoriul GAL, care oferă soluții pentru rezolvarea problemelor socio-economice și fructifică oportunitățile existente. Dezvoltarea activităților economice non-agricole în zonele rurale va deschide noi oportunități și posibilități pentru adoptarea de metode noi și utilizarea de tehnologii inovatoare, sporind astfel atractivitatea teritoriului GAL. De asemenea, dezvoltarea activităților turistice determină aflusul de turiști care aduc inovare pe cuprinsul teritoriului prin know-how și mentalități noi.

Mediul și clima - în vederea dezvoltării durabile a comunităților rurale de pe cuprinsul teritoriului, în sensul unei mai bune înțelegeri a asumării angajamentelor de mediu și a provocărilor privind schimbările climatice, investițiile în utilizarea energiei regenerabile și eficientizarea energetică conduc la reducerea poluării și a efectelor negative asupra mediului generate de sursele conventionale de energie. De asemenea, investițiile în infrastructură de apă/apă uzată, vor contribui la: îmbunătățirea calității apei potabile, reducerea pierderilor de apă din sisteme învechite precum și a poluării cauzate de încărcătura organică biodegradabilă din gospodăriile rurale.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: Măsura M4C este complementară cu măsura de finanțare M1 Instruire și acțiuni de informare, deoarece prioritate în selecția participanților la acțiunile finanțate prin această măsură o vor avea cei care sunt sau vor deveni antreprenori sau angajați ai acestora în domenii non-agricole, dar și pentru că au prioritate în selecția proiectelor pentru dezvoltarea de activități non-agricole solicitanții care participă la activități de formare/informare sau care angajează participanți profesionalizați prin intermediul acestor acțiuni (inclusiv minoritățile care participă la activități de formare/informare în domeniul meșteșugurilor și care sunt angajați în cadrul centrelor meșteșugărești).

GHIDUL SOLICITANTULUI

Măsura M4C – Investiții în activități non-agricole pentru dezvoltarea teritoriului

De asemenea, această măsură este complementară cu măsura M4B Încurajarea antreprenoriatului și înființarea de activități non-agricole prin faptul că beneficiarii acestei măsuri care realizează activități inovative au prioritate pentru a dezvolta aceste activități prin accesarea măsurii M4C.

De asemenea, împreună cu măsura M4B, se realizează complementaritatea și cu M7 Cooperarea orizontală și verticală pentru asocierea agricultorilor și a agenților economici din turism, datorită faptului că solicitanții care au prioritate în selecția proiectelor pentru aceste două măsuri sunt cei care fac parte dintr-o platformă de dezvoltare la nivel local, cum ar fi dezvoltarea integrată a unei comunități în scop turistic finanțată prin intermediul M7 (realizarea de case de oaspeți, hanuri, facilități de agrement etc.).

Totodată, această măsură este complementară și cu măsura M5B Investiții în realizarea serviciilor și infrastructurii educaționale, sociale și medicale, deoarece minoritățile, tinerii sau femeile care participă la activitățile care încurajează antreprenoriatul desfășurate în cadrul centrelor multiscop finanțate prin această măsură, beneficiază de punctaje suplimentare în cadrul criteriului de selecție specific.

Sinergia cu alte măsuri din SDL: măsura M4C este sinergică cu M1, M4B, M5A, M5B, M5C, M5D și M7 pentru că toate contribuie la îndeplinirea priorității P6 care promovează crearea locurilor de muncă, reducerea sărăciei și dezvoltarea economică în zonele rurale ale teritoriului GAL.

2.2. Valoarea adăugată a măsurii

Implementarea măsurii la nivelul teritoriului GAL vizează dezvoltarea activităților nonagricole la nivelul teritoriului, care determină creștere economică și acoperirea nevoilor populației cu serviciile necesare, care reduc disparitățile între mediul rural și cel urban. De asemenea, prin sprijinirea activităților productive specifice teritoriului și a celor meșteșugărești, se utilizează produsele locale și sunt fructificate cunoștințele existente la nivelul teritoriului. Toate aceste investiții generează crearea de noi locuri de muncă și reducerea șomajului.

Caracterul inovativ al măsurii este asigurat de tipurile de investiții care vor fi sprijinite, cu prioritate pentru investiții inovative, care se realizează pentru prima dată la nivelul teritoriului și care valorifică atât potențialul și resursele umane, cât și cele naturale.

2.3. Tip de sprijin

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013.

2.4. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijinul public nerambursabil acordat în cadrul acestei submăsuri va fi 90% din totalul cheltuielilor eligibile și nu va depăși: **105.349,96 Euro/beneficiar.**

Sprijinul pentru proiectele generatoare de venit se va acorda conform R(UE) nr. 1407/2013 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis, iar valoarea totală a ajutoarelor de minimis primite pe perioada a 3 ani fiscali de către un beneficiar nu va depăși plafonul maxim al ajutorului public de 200.000 Euro/beneficiar.

Având în vedere costurile necesare implementării proiectelor, care presupun în majoritatea cazurilor investiții cu construcții-montaj, precum și dotarea cu echipamente, valoarea sprijinului public a fost stabilită la maximum 105.349,96 Euro. De asemenea, datorită dificultăților de a asigura cofinanțarea privată a proiectelor, în special de către investitorii locali, intensitatea sprijinului a fost stabilită la 90%.

2.5. Trimiteri la alte acte legislative

- Legislația națională și europeană aplicabilă sub-măsurii 6.4 prevăzută în PNDR
- Legislația națională și europeană aplicabilă din Ghidul solicitantului pentru participarea la selecția Strategiilor de Dezvoltare Locală
- Legea 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții
- Legea 10/1995 privind calitatea în construcții
- Hotărâre 28/2008 privind aprobarea conținutului-cadru al documentației tehnico-economice aferente investițiilor publice, precum și a structurii și metodologiei de elaborare a devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții

3. Depunerea proiectelor

Proiectele se pot depune la sediul GAL Muscel din comuna Valea Mare Pravăț, strada Calea Brașovului, nr. 113, județul Argeș.

Proiectele se pot depune începând cu data de **20.03.2023**, ora 10.00 până la data limită de **21.04.2023**, ora 18.00, în oricare zi lucrătoare, în intervalul orar 10.00 – 18.00.

Data lansării apelului de selecție este data deschiderii sesiunii de depunere a proiectelor la GAL Muscel. Deschiderea sesiunii de primire a proiectelor va fi publicată/ afișată:

- Pe site-ul propriu www.galmuscel.ro;
- La sediul GAL;
- La sediile primăriilor partenere din teritoriul GAL Muscel;
- Prin mijloace de informare mass-media cu acoperire regională.

GHIDUL SOLICITANTULUI

Măsura M4C – Investiții în activități non-agricole pentru dezvoltarea teritoriului

Alocarea financiară pentru sesiunea nr. 1/2023 de selecție proiecte aferentă M4C – *Investiții în activități non-agricole pentru dezvoltarea teritoriului*, este de 316.049,88 EURO. Punctajul minim pe care trebuie să-l obțină un proiect pentru a fi finanțat este de 15 puncte și reprezintă pragul subcare nici un proiect nu poate intra la finanțare. Proiectele se vor depune la sediul Asociației GAL Muscel din localitatea Valea Mare Pravat, strada Calea Brașovului, nr.113, județul Argeș de luni până vineri, în intervalul specificat în apelul de selecție.

4. Categoriile de beneficiari eligibili

Solicitanții eligibili pentru sprijinul financiar nerambursabil acordat prin această Măsură sunt:

- Micro-întreprinderi și întreprinderi mici existente din spațiul rural;
- Micro-întreprinderi și întreprinderi mici noi, înființate în anul depunerii aplicației de finanțare sau cu o vechime de maxim 3 ani fiscali, care nu au desfășurat activități până în momentul depunerii acestora (start-ups);

O micro-întreprindere este considerată nou înființată (start-up) dacă este înființată în anul depunerii Cererii de finanțare sau dacă nu a înregistrat activitate până în momentul depunerii acesteia, dar nu mai mult de 3 ani fiscali consecutivi.

Atenție! Persoanele fizice neautorizate nu sunt eligibile.

Atenție! Microîntreprinderile și întreprinderile mici, atât cele existente cât și cele nou înființate (start-ups) trebuie să-și desfășoare activitatea propusă prin proiect în teritoriul LEADER eligibil, punctul/punctele de lucru pentru activitățile aferente investiției finanțate prin proiect, trebuie de asemenea să fie amplasate în teritoriul LEADER eligibil.

Categoriile de solicitanți eligibili în cadrul măsurii 4C - *sprijin pentru investiții în creare și dezvoltare de activități neagricole*, în funcție de forma de organizare sunt:

- **Persoana fizică autorizată** (înființată în baza OUG nr. 44/ 16 aprilie 2008) cu modificările și completările ulterioare;
- **Întreprinderi individuale** (înființate în baza OUG nr. 44/ 16 aprilie 2008) cu modificările și completările ulterioare;
- **Întreprinderi familiale** (înființate în baza OUG nr. 44/ 16 aprilie 2008) cu modificările și completările ulterioare;
- **Societate în nume colectiv** – SNC (înființată în baza Legii nr. 31/1990, cu modificările și completările ulterioare);
- **Societate în comandită simplă** – SCS (înființată în baza Legii nr. 31/ 1990, cu modificările și completările ulterioare);
- **Societate pe acțiuni** – SA (înființată în baza Legii nr. 31/ 1990, cu modificările și completările ulterioare);

- **Societate în comandită pe acțiuni** – SCA (înființată în baza Legii nr. 31/ 1990, cu modificările și completările ulterioare);
- **Societate cu răspundere limitată¹** – SRL (înființată în baza Legii nr. 31/ 1990, cu modificările și completările ulterioare);
- **Societate comercială cu capital privat** (înființată în baza Legii nr. 15/ 1990, cu modificările și completările ulterioare);
- **Societate agricolă** (înființată în baza Legii nr. 36/1991) cu modificările și completările ulterioare;
- **Societate cooperativă agricolă de gradul 1 și societăți cooperatice meșteșugărești și de consum** de gradul 1 (înființate în baza Legii nr. 1/ 2005), care au prevăzute în actul constitutiv ca obiectiv desfășurarea de activități neagricole;
- **Cooperativă agricolă** de grad 1 (înființată în baza Legii nr. 566/ 2004) de exploatare și gestionare a terenurilor agricole și a efectivelor de animale.

Atenție! În cadrul Măsurii 4C, solicitantul trebuie să aibă capital 100% privat.

Solicitanții eligibili trebuie să se încadreze în categoria:

- **Micro-întreprindere** – maximum **9 salariați** și realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale de până la 2 milioane euro, echivalent în lei.
- **Întreprindere mică** – **între 10 și 49 de salariați** și realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale de până la 10 milioane euro, echivalent în lei.

Important! Dovada încadrării în categoria de micro-întreprindere sau întreprindere mică se face în baza *Declarației privind încadrarea întreprinderii în categoria întreprinderilor mici și mijlocii* și a *Calculului pentru întreprinderile partenere sau legate*, completate în conformitate cu **anexele la Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii**, cu modificările și completările ulterioare.

În vederea identificării relației în care se află întreprinderea solicitantă cu alte întreprinderi, raportată la capitalul sau la drepturile de vot deținute ori la dreptul de a exercita o influență dominantă, se vor respecta prevederile art.4¹ din Legea nr. 346/2004.

Întreprinderile autonome sunt definite la art. 4 din Legea nr. 346/2004, întreprinderile partenere la art. 4, iar întreprinderile legate la art. 4 din Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii. O întreprindere nu poate fi considerată microîntreprindere sau întreprindere mică dacă cel puțin 25% din capitalul social ori din drepturile de vot ale acesteia sunt controlate, direct sau indirect, în comun ori cu titlu individual, de către una sau mai multe organisme ori colectivități publice conform art. 4 al Legii nr. 346/2004.

În categoria SRL-uri este inclusă și microîntreprinderea înființată de întreprinzătorul debutant ("societate cu răspundere limitată - debutant" sau "S.R.L. - D."). Conform OUG 6/2011 prin Programul pentru stimularea înființării și dezvoltării microîntreprinderilor de către

GHIDUL SOLICITANTULUI

Măsura M4C – Investiții în activități non-agricole pentru dezvoltarea teritoriului

întreprinzătorii tineri, gestionat de A.I.P.P.I.M.M, se acordă facilități pentru microîntreprinderile nou-înființate, conduse de întreprinzători tineri, care desfășoară pentru prima dată activitate economică, prin intermediul unei societăți cu răspundere limitată, în condițiile Legii nr. 31/1990 privind societățile comerciale, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Acordarea sprijinului nerambursabil prin M 4C pentru această categorie de solicitanți se va face cu respectarea criteriilor privind încadrarea în ajutorul de minimis prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 1407/2013 precum și în legislația națională în vigoare, respectiv încadrarea în plafonul maxim 200.000 Euro pe care o întreprindere unică îi poate primi pe o perioadă de 3 ani.

Datele utilizate pentru calculul numărului mediu de salariați, cifra de afaceri netă anuală și activele totale sunt cele raportate în situațiile financiare aferente exercițiului financiar precedent, aprobate de adunarea generală a acționarilor sau asociaților” conform art 6(1) al Legii nr. 346/2004. Dacă la data întocmirii situațiilor financiare anuale întreprinderea nu se mai încadrează în plafoanele stabilite la art. 3 și 4, aceasta nu își va pierde calitatea de întreprindere mică, mijlociesau micro-întreprindere decât dacă depășirea acestor plafoane se produce în două exerciții financiare consecutive”, conform art. 6 (2) al Legii nr. 346/2004.

Pentru o întreprindere nou înființată, numărul de salariați este cel declarat în Declarația privind încadrarea întreprinderii în categoria întreprinderilor mici și mijlocii și poate fi diferit de numărul de salariați prevăzut în proiect.¹

Se va verifica condiția de întreprinderi legate sau partenere sau autonoma pentru încadrarea în categoria de micro-întreprindere sau întreprindere mică.

Solicitantul trebuie să respecte următoarele:

- să fie persoană juridică română;
- **să aibă capital 100% privat**
- să acționeze în nume propriu;
- să asigure surse financiare stabile și suficiente pe tot parcursul implementării proiectului.

5. Condiții de eligibilitate

IMPORTANT: termenul de finalizare a proiectelor (inclusiv efectuarea ultimei plăți) va fi data de 31.12.2025 (cu respectarea instrucțiunilor de plată - anexă la Contractul de finanțare, privind depunerea ultimei cereri de plată aferentă proiectului – 30.09.2025).

Pentru proiectele care se supun ajutorului de minimis, contractarea se va efectua până la data de 31.12.2023.

Pentru a putea primi sprijin în cadrul Măsurii 4C, solicitantul sprijinului trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

¹ A se vedea: art. 6 alin. (3) din legea 346/2004: În cazul unei întreprinderi nou-înființate, ale cărei situații financiare nu au fost aprobate, în condițiile legii, datele cu privire la numărul mediu anual de salariați, cifra de afaceri anuală netă și activele totale se determină în cursul exercițiului financiar și se declară pe propria răspundere de către reprezentantul/reprezentanții întreprinderii în cauză

- 1. Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- 2. Solicitantul trebuie să dețină drept real principal asupra terenurilor sau clădirilor care fac obiectul investiției;
- 3. Investiția și activitatea trebuie să se realizeze pe teritoriul GAL (comercializarea producției poate fi realizată și în afara teritoriului);
- 4. Solicitantul trebuie să se angajeze să asigure întreținerea/mentenanța investiției pe o perioadă de minim 5 ani de la ultima plată;
- 5. Solicitantul să nu fie în dificultate;
- 6. Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin unul din tipurile de sprijin prevăzute prin Măsură;
- 7. Investiția trebuie să demonstreze viabilitatea economică;
- 8. Solicitantul trebuie să demonstreze capacitatea de a asigura co-finanțarea investiției;
- 9. Investiția va respecta legislația în vigoare din domeniul: sănătății publice, sanitar-veterinar și de siguranță alimentară;

Investiția va fi precedată de o evaluare a impactului preconizat asupra mediului și dacă aceasta poate avea efecte negative asupra mediului, în conformitate cu legislația în vigoare menționată în capitolul 8.1 PNDR (dacă este cazul).

Solicitantul, prin **Declarație pe proprie răspundere** privind obligativitatea de a da curs solicitărilor GAL, (Anexa 6.5 la Ghidul solicitantului - se depune obligatoriu în Dosarul Cererii de finanțare), se obligă ca în perioada implementării proiectului să dea curs solicitărilor GAL, conforme cu prevederile legale în vigoare, privind prezentarea de documente în vederea realizării verificărilor ulterioare (ex. – verificare conformitate Cerere de plată).

Atenție! Punctul de lucru/punctele de lucru unde se realizează investiția pentru care se solicită finanțare trebuie să fie situate în teritoriu de tip LEADER eligibil. **Investiția și activitatea trebuie să se realizeze în teritoriul de tip Leader eligibil**, dar comercializarea producției obținute poate fi realizată și în afara acestui teritoriu.

Teritoriul eligibil Gal Muscel este compus din următoarele comune: Dambovicioara, Rucar, Dragoslavele, Stoenesti, Cetateni, Valea Mare Pravat, Bughea de Sus, Bughea de Jos, Albestii de Muscel, Poienari, Mioarele, Leresti, Schitu –Golesti, Valeni Dambovita.

În cadrul acestei măsuri, un beneficiar poate solicita finanțare pentru unul sau mai multe proiecte, cu respectarea condițiilor de eligibilitate.

Solicitantul care se încadrează în situațiile de mai jos, poate depune proiect în cadrul măsurilor derulate prin SDL /submăsurilor de investiții derulate prin PNDR 2014-2020, cu respectarea următoarelor condiții:

- a) solicitanții/beneficiarii/membrii asociațiilor de dezvoltare intercomunitară, după caz, înregistrați în registrul debitorilor AFIR, atât pentru programul SAPARD, cât și pentru

FEADR, care **achită integral datoria față de AFIR**, inclusiv dobânzile și majorările de întârziere până la semnarea contractelor de finanțare.

GHIDUL SOLICITANTULUI

Măsura M4C – Investiții în activități non-agricole pentru dezvoltarea teritoriului

b) solicitanții care s-au angajat la depunerea Cererii de finanțare prin declarație pe propria răspundere, că vor prezenta la data semnării contractului dovada cofinanțării private și nu prezintă acest document la data prevăzută în notificarea AFIR, **pot redepune/depune proiect numai în cadrul sesiunii următoare celei în care a fost depus proiectul**. Pot depune proiecte aferente măsurilor de investiții derulate prin SDL/submăsurilor derulate prin PNDR 2014-2020 și solicitanții care au depus astfel de proiecte în sesiunile anterioare și care nu au prezentat proiectul tehnic la data prevăzută în notificarea AFIR.

6. Cheltuieli eligibile și neeligibile

În cadrul unui proiect cheltuielile pot fi eligibile și neeligibile. Finanțarea va fi acordată doar pentru rambursarea cheltuielilor eligibile, cu o intensitate a sprijinului în conformitate cu Fișa măsurii din Strategia de Dezvoltare Locală, în limita valorii maxime a sprijinului.

6.1. Cheltuieli eligibile

Tipurile de operațiuni și cheltuieli eligibile vor fi în conformitate cu Lista codurilor CAEN eligibile pentru finanțare în cadrul măsurii 4C, **Anexa 7 la Ghidul Solicitantului** și cu dispozițiile privind eligibilitatea cheltuielilor prevăzute la cap. 8.1 din PNDR.

Anexa 8 la Ghidul Solicitantului conține **lista codurilor CAEN aferente activităților** pentru care sunt permise **doar cheltuieli de dotare**.

Operațiunile și cheltuielile sunt eligibile, cu respectarea prevederilor Ordinului MADR nr. 1.731/2015, *privind instituirea schemei de ajutor de minimis "Sprijin acordat microîntreprinderilor și întreprinderilor mici din spațiul rural pentru înființarea și dezvoltarea activităților economice neagricole"*, cu modificările și completările ulterioare.

Prin aceasta masura se sprijină dezvoltarea sau înființarea de activități non-agricole, cum ar fi:

- Înființarea și dotarea activităților productive și serviciilor inovative (fabrici de producere termoizolații din lână, activități productive atipice, centre de colectare și procesare produse accesorii ale pădurii, servicii de producție cinematografică, facilități de agrement eco- și silvoturistice, hanuri și taverna tradiționale, stâne turistice, etc.);
- Înființarea/extinderea/modernizarea și dotarea cooperativelor meșteșugărești pentru comunitatea romă;
- Înființarea/extinderea/modernizarea și dotarea de ateliere meșteșugărești/de artizanat și ateliere de producție;
- Înființarea/extinderea/modernizarea și dotarea de infrastructuri și servicii turistice (pensuni, agropensuni, restaurante, facilități de agrement, trasee turistice etc.);
- Înființarea și dotarea serviciilor pentru populație (servicii medicale, sociale, sanitarveterinare, ateliere de reparații, etc.);

- Înființarea și dotarea serviciilor pentru dezvoltarea economică a teritoriului (centre de instruire, servicii de consultanță, contabile, servicii informatice, servicii de proiectare, etc.);
- Înființarea și dotarea centrelor de colectare și prelucrare ale materiilor prime naturale existente la nivelul teritoriului (prelucrarea secundară a lemnului și a deeurilor rezultate, produse accesorii ale pădurii, plante medicinale, lână, etc.);
- Înființarea/extinderea/modernizarea și dotarea altor activități non-agricole care contribuie la dezvoltarea economică a teritoriului.

În cazul sprijinului acordat prin instrument financiar, cheltuielile eligibile pot include TVA, în condițiile prevăzute la art. 37 (11) din Reg. (UE) nr. 1303/2013.

Cheltuielile legate de achiziția în leasing a activelor, pot fi considerate eligibile doar în cazul în care leasingul ia forma unui leasing financiar și prevede obligația beneficiarului de a cumpara bunurile respective la expirarea contractului de leasing.

Cheltuielile privind costurile generale ale proiectului sunt eligibile dacă îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

- a) dacă respectă prevederile art. 45 din Regulamentul nr. 1305/2013;
- b) sunt prevăzute sau rezultă din aplicarea legislației în vederea obținerii de avize, acorduri și autorizații necesare implementării activităților eligibile ale operațiunii ori din cerințele minime impuse de PNDR 2014-2020;
- c) sunt aferente, după caz: unor studii și/sau analize privind durabilitatea economică și de mediu, studiu de fezabilitate, proiect tehnic, document de avizare a lucrărilor de intervenție, întocmite în conformitate cu prevederile legislației în vigoare;
- d) sunt necesare în procesul de achiziții publice pentru activitățile eligibile ale operațiunii;
- e) sunt aferente activităților de coordonare și supervizare a execuției și recepției lucrărilor de construcții-montaj.

Cheltuielile de **consultanță și pentru managementul proiectului** sunt eligibile dacă respectă condițiile a)-e) și vor fi decontate proporțional cu valoarea fiecărei tranșe de plată aferente proiectului.

Prin excepție, **cheltuielile de consultanță pentru întocmirea Dosarului** Cererii de finanțare se pot deconta integral în cadrul primei tranșe de plată.

Costurile generale ale proiectului pentru care sunt puse condițiile a)-e) trebuie să se încadreze în maximum **10% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele care prevăd construcții-montaj** și în limita a **5% pentru proiectele care prevăd investiții în achiziții, altele** decât cele referitoare la construcții-montaj.

Atenție! Costurile eligibile generale sunt prevăzute în capitolul 8.1. PNDR 2014-2020.

GHIDUL SOLICITANTULUI

Măsura M4C – Investiții în activități non-agricole pentru dezvoltarea teritoriului

Cheltuielile necesare pentru implementarea proiectului sunt eligibile dacă:

- a) sunt realizate efectiv **după data semnării contractului de finanțare** și sunt în legătură cu îndeplinirea obiectivelor investiției;
- b) sunt efectuate **pentru realizarea investiției** cu respectarea rezonabilității costurilor (încadrarea în prețurile stabilite în *Baza de date Prețuri de referință a AFIR*, iar în cazul în care nu se identifică în această bază de date, prezentarea ofertelor corespunzătoare tipului de achiziție realizată: o ofertă pentru prețuri sub 15.000 euro și două oferte pentru prețuri peste 15.000 euro);
- c) sunt efectuate cu **respectarea prevederilor contractului de finanțare** semnat cu AFIR;
- d) sunt **înregistrate în evidențele contabile ale beneficiarului, sunt identificabile, verificabile și sunt susținute de originalele documentelor justificative**, în condițiile legii.

Cheltuieli eligibile cu mijloacele de transport specializate

Sunt acceptate pentru finanțare următoarele tipuri de mijloace de transport:

- Ambulanță umană;
- Autospecială pentru salubritate;
- Mașină specializată pentru intervenții, prevăzută cu nacelă pentru execuția de lucrări la înălțime;
- Autocisternă pentru produse nealimentare (doar autocisternă pe autoșasiu - exclus cap tractor și remorcă autocisternă sau una din ele separat)
- Mașină de măturat carosabilul;
- Auto betonieră;
- Autovidanță;
- Utilaj specializat pentru împrăștiere material antiderapant (este eligibil doar dacă echipamentul este montat direct pe autoșasiu, fără a putea fi detașat).
- Alt gen de autospeciale (autoutilitară frigorifică, autolaborator, ambulanta veterinară, mașina de transport funerar, etc.) cu respectarea condițiilor:
  - mijlocul de transport să fie încadrat în categoria N1 sau N2 cu maximum 3 locuri și 2 uși de acces în cabina;
  - să fie modificat constructiv și omologat R.A.R. ca autovehicul special/specializat pentru activitatea propusă prin proiect, cu excepția ambulanțelor veterinare;
  - în cazul ambulanțelor veterinare, omologarea RAR se obține în baza unui aviz emis de Colegiul Medicilor Veterinari care atestă ca autovehiculul este dotat conform Hotărârii Consiliului Național 2016; RAR va face mențiunea ”echipare specifică intervenției medicină veterinară”
  - în cartea de identitate a vehiculului trebuie înregistrată mențiunea specială din care să reiasă modificarea de structură, conform cerințelor autorității publice de resort și legislației în vigoare.
  - mijlocul de transport nu va fi folosit pentru alte activități, cu excepția celor propuse prin proiect.
  - exemplu autoutilitară frigorifică, autolaborator, ambulanta veterinară, mașina de transport funerar, etc.

Aceste mijloace de transport de la pct. 2 trebuie sa fie **numai de tipul autosasiu**.

Se va aduce **obligatoriu omologarea RAR** la ultima tranșă de plată. **Utilajele agricole nu sunt costuri acceptate la finanțare.**

În cazul proiectelor prin care se propune achiziția de echipamente de agrement solicitantul/beneficiarul are obligația de a utiliza echipamentele achiziționate **numai în scopul deservirii activităților propuse prin proiect și numai în aria geografică descrisă în Studiul de fezabilitate.**

În cazul în care în perioada de valabilitate a Contractului de Finanțare (inclusiv în perioada de monitorizare) se constată **utilizarea echipamentelor în afara ariei descrise**, va fi recuperat întregul ajutor financiar plătit până la data respectivă.

Activele corporale și necorporale rezultate din implementarea proiectelor finanțate potrivit Măsurii 4C, inclusiv prin schemele de ajutor, **trebuie să fie incluse în categoria activelor proprii ale beneficiarului** și să fie utilizate pentru activitatea care a beneficiat de finanțare nerambursabilă pentru minimum 5 ani de la data efectuării ultimei plăți.

În caz de nerespectare a durabilității investiției, contribuția publică alocată prin Măsura 4C se recuperează în condițiile art. 71 din Regulamentul (UE) nr. 1.303/2013, în termen de 5 ani de la efectuarea plății finale către beneficiar, termen valabil și pentru recuperarea contribuției publice aferente oricăror cheltuieli/activități neeligibile din cadrul investiției finanțate din fonduri nerambursabile.

În condițiile art. 71 din Regulamentul (UE) nr. 1.303/2013, în cazul unei operațiuni constând în investiții în infrastructură sau producție, contribuția din PNDR 2014-2020 se recuperează dacă, în termen de 10 ani de la efectuarea plății finale către beneficiar, activitatea de producție în cauză este delocalizată în afara Uniunii Europene, cu excepția situației în care beneficiarul este un IMM, pentru care termenul de recuperare este de 7 ani. În cazul în care contribuția prin PNDR 2014-2020 ia forma unui ajutor de stat, perioada de 10 ani se înlocuiește cu termenul-limită aplicabil potrivit normelor privind ajutorul de stat.

Pentru categoriile de beneficiari care, după selectarea/contractarea proiectului, precum și în perioada de monitorizare, își schimbă tipul și dimensiunea întreprinderii avute la data depunerii Cererii de finanțare, în sensul trecerii de la categoria de microîntreprindere la categoria de mică sau mijlocie, respectiv de la categoria întreprindere mică sau mijlocie la categoria alte întreprinderi, cheltuielile pentru finanțare rămân eligibile, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

Atenție! În ariile naturale protejate **nu sunt eligibile echipamentele de agrement autopropulsate.**

6.2. Cheltuieli neeligibile

Sunt neeligibile următoarele activități:

- prestarea de servicii agricole;
- procesarea și comercializarea produselor prevăzute în Anexa 1 din Tratat;
- producția de electricitate din biomasă ca și activitate economică;
- cheltuieli specifice de înființare și funcționare a întreprinderilor (obținerea avizelor de funcționare, taxe de autorizare, salarii angajați, costuri administrative, etc.);
- cheltuielile cu achiziționarea de bunuri și echipamente "second hand";
- cheltuieli efectuate înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului cu excepția costurilor generale definite la art 45, alin 2 litera c) a R (UE) nr. 1305/2013 care pot fi realizate înainte de depunerea Cererii de finanțare;
- cheltuieli cu achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane;
- cheltuieli cu investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile;
- cheltuieli în conformitate cu art. 69, alin (3) din R (UE) nr. 1303/2013 și anume:
  - a) dobânzi debitoare;
  - b) achiziționarea de terenuri construite și neconstruite;
  - c) taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul sau a prevederilor specifice pentru instrumente financiare;
  - d) în cazul contractelor de leasing, celelalte costuri legate de contractele de leasing, cum ar fi marja locatorului, costurile de refinanțare a dobânzilor, cheltuielile generale și cheltuielile de asigurare.
  - e) cheltuieli care fac obiectul finanțării altor programe europene/naționale, conform Cap. 14 și 15- PNDR.

7. Selecția proiectelor

7.1. Criterii de selecție

Cererea de finanțare se depune în intervalul de timp menționat în **Apelul de selecție** al Măsurii 4C "Investiții în activități non-agricole pentru dezvoltarea teritoriului".

Pentru această măsură **pragul minim este de 15 puncte și reprezintă pragul sub care niciun proiect nu poate intra la finanțare.**

Înainte de depunerea Cererii de finanțare solicitantul realizează autoevaluarea (prescoring-ul) acesteia, ceea ce presupune estimarea punctajului în mod cât mai obiectiv și înscrierea acestuia în Cererea de finanțare, la secțiunea A „Date despre tipul de proiect și beneficiar”.

Cererile de finanțare care au punctajul estimat (auto-evaluare/pre-scoring) mai mic decât pragul minim nu pot fi depuse.

Proiectele care nu îndeplinesc această condiție vor fi înregistrate în Registrul intrări-ieșiri al GAL, fără a fi acceptate la verificare și fără a fi înscrise în registrele speciale ale cererilor de finanțare depuse. În acest caz, GAL va elibera solicitantului o Notă de respingere și va opri și arhiva o copie “conform cu originalul”, asumată de către solicitant a Cererii de finanțare.

Punctajul proiectului se calculează în baza următoarelor criterii de selecție:

	Criterii de selecție	Punctaj
1	Criteriul activităților inovative (realizate pentru prima dată la nivelul teritoriului) sau dezvoltării activităților inovative înființate prin M4B	30 p
	1.1 Proiecte care prevăd acțiuni inovative în teritoriu. <i>Proiectele care obțin punctaj la acest criteriu trebuie să conțină în planul de afaceri o acțiune, activitate, o noutate tehnică, procedurală care să fie demonstrată printr-un document legal sau autorizat. Dovada introducerii inovației nu poate fi descriptivă.</i>	30 p
	Documente de verificat: Doc.1a) Studiu de fezabilitate, Doc.26 - Alte Documente.	
2	Criteriul activităților adresate romilor, tinerilor sau femeilor în special cei/cele care participă la activitățile centrelor finanțate prin M5B	Max 30 p
	2.1-Proiecte depuse de beneficiari femei/bărbați tineri cu vârsta de până în 40 de ani la data depunerii proiectului sau de catre beneficiari proveniti din cadrul minorității rome, indiferent de vârsta, si care au participat sau se angajeaza sa participe la activitatile centrelor finantate prin M5B. Conditia este valabila pentru toate categoriile de beneficiari. Documente de verificat: a/5. Copie act identitate. b/26. Document care certifica participarea la activitatile centrelor finantate prin M5B sau Declaratie pe proprie raspundere solicitant ca va indeplinii aceasta cerinta pana la data depunerii celei de a doua cerere de plata, Doc. 26.4 Dovada apartenentei la minoritatea roma.	30 p
	2.2 -Solicitantul este membru al unei minorități rome, indiferent de vârsta sau un tânăr barbat sau femeie aparținând populației	20 p

GHIDUL SOLICITANTULUI
Măsura M4C – Investiții în activități non-agricole
pentru dezvoltarea teritoriului

	<p>majoritare sub vârsta de 40 de ani, fara conditia de a participa la activitățile centrelor finanțate prin M5B. Documente de verificat: a/5. Copie act identitate, Doc. 26.4 Dovada apartenentei la minoritatea roma</p>	
	<p>2.3 Solicitantul este o persoană de sex feminin fara limita de varsta. Documente de verificat: 5. Copie act identitate solicitant <i>(Solicitantul este reprezentantul legal al oricărei forme de autorizare sau instituții juridice definite conform legii).</i> Solicitantul, reprezentantul legal al entității juridice trebuie sa detina minim 50+1 parti sociale, detine calitatea de administrator și exercită un control efectiv pe termen lung în ceea ce privește deciziile referitoare la gestionare, beneficii și riscuri financiare în cadrul entității juridice respective. Documente de verificat: 5. Copie act identitate solicitant</p>	10 p
3	<p>Criteriul integrării investițiilor la nivelul unei platforme de dezvoltare, în special cele dezvoltate prin intermediul măsurii M7 <i>Se va aplica numai după lansarea măsurii M 7.</i></p>	0
4	<p>Criteriul creării de noi locuri de muncă și al profesionalizării, cu prioritate pentru solicitanții/viitorii angajați care beneficiază de instruire/informare în cadrul măsurii M1</p>	Max 40 p
	<p>4.1- Proiecte care prevăd crearea a minim 4 locuri de muncă cu documente conform legislației actuale, prin angajarea cu personal care a absolvit sau se angajeaza sa urmeze un curs pe masura M1 pana la depunerea cererii a II a de plata.</p>	40 p
	<p>4.2 - Proiecte care prevăd crearea a minim 4 locuri de muncă cu documente conform legislației actuale fara conditia de absolvire a cursului M1.</p>	35 p
	<p>4.3- Proiecte care prevăd crearea a minim 3 locuri de muncă cu documente conform legislației actuale, prin angajarea cu personal care a absolvit sau se angajeaza sa urmeze un curs pe masura M1 pana la depunerea cererii a II a de plata.</p>	30 p
	<p>4.4 - Proiecte care prevăd crearea a minim 3 locuri de muncă cu documente conform legislației actuale fara conditia de absolvire a cursului M1.</p>	25 p
	<p>4.5- Proiecte care prevăd crearea a minim 2 locuri de muncă cu documente conform legislației actuale, prin angajarea cu personal care a absolvit sau se angajeaza sa urmeze un curs pe masura M1 pana la depunerea cererii a II a de plata.</p>	20 p
	<p>4.6- Proiecte care prevăd crearea a minim 2 locuri de muncă cu documente conform legislației actuale fara conditia de absolvire a cursului M1.</p>	15 p
	<p>4.7-Proiecte care prevăd crearea unui loc de muncă cu documente conform legislației actuale, prin angajarea cu personal care a absolvit sau se angajeaza sa urmeze un curs pe masura M1 pana la depunerea cererii a II a de plata.</p>	10 p

	4.8-Proiecte care prevăd crearea unui loc de muncă cu documente conform legislației actuale fara conditia de absolvire a cursului M1.	5 p
	Documente de verificat: Angajamentul sau obiectivul stabilit in SF/planul de afaceri. Doc 26 – alte documente- Declarație pe propria răspundere a solicitantului (locuri de munca create prin proiect), Declaratie pe propria raspundere a solicitantului ca va angaja personal care a absolvit sau va urma un curs pe masura M1.	
Total		Max 100

Pentru această măsură punctajul minim este de 15 puncte și reprezintă punctajul sub care niciun proiect nu poate intra la finanțare.

Pentru fiecare criteriu de selecție se poate acorda punctajul maxim după cum urmează:

Criteriul nr.1 - 30 puncte;

Criteriul nr. 2 maxim 30 puncte;

Criteriul nr. 3 - 0 puncte;

Criteriul nr. 4 maxim 40 puncte.

Punctaj maxim 100 puncte.

Subcriteriile nu se pot cumula pentru punctaj.

Departajarea se va face în **ordinea următoarelor priorități:**

1. Proiecte care propun crearea de locuri de muncă; departajarea se va face descrescător, de la mare la mic, în funcție de numărul de locuri de muncă create;

Documente de verificat: Angajamentul sau obiectivul stabilit in SF/planul de afaceri. Doc. 26 alte documente - Declarație pe propria răspundere a solicitantului.

Dovada se va face prin completarea unei declarații de către potențialul beneficiar, sub declararea nulității proiectului și retragerea întregului sprijin;

2. Proiectele care au același punctaj și același număr de locuri de muncă se departajează după cum urmează: Proiecte la care investiția prevăzută în planul de afaceri are o valoare mai mare.

Documente verificate: Doc. 1.a) Studiul de fezabilitate, Cererea de finanțare, Doc. 2.1 Situațiile financiare.

3. Proiecte care promovează incluziunea socială/reducerea gradului de săracie prin ocuparea locurilor de muncă de către persoane defavorizate (de etnie roma) sau șomeri; departajarea se va face descrescător, de la mare la mic, în funcție de numărul de persoane defavorizate (de etnie roma) sau șomeri care ocupă un loc de muncă;

Documente verificate: Doc. 1.a) Studiul de fezabilitate, Doc. 26 alte documente- Adeverinta de la Primaria localitatii unde este domiciliat eventualul angajat din care sa reiasa apartenenta acestuia la etnia roma; - Adeverinta de la AJOFM pentru someri.

Dovada se va face prin completarea unei declarații de către potențialul beneficiar, sub declararea nulității proiectului și retragerea întregului sprijin;

GHIDUL SOLICITANTULUI

Măsura M4C – Investiții în activități non-agricole pentru dezvoltarea teritoriului

ȘOMÉR, -Ă, șomeri, -e, s.m și f. *Persoană fără contract individual de muncă a cărei activitate nu se desfășoară în scopul obținerii de venit și care este în căutarea unui loc de muncă.*

Persoana de etnie roma – *dovada se va face prin emiterea unei adeverințe de la Primăria localității unde este domiciliat eventualul angajat.*

4. Proiectele care au același punctaj și același număr de locuri de muncă și același nivel de investiții asumat în cadrul planului de afaceri precum și același număr de angajați din categoria defavorizată se departajează prin încadrarea tipurilor de acțiuni eligibile, după cum urmează:

- Înfiiințarea și dotarea activităților productive și serviciilor inovative (fabrici de producere termoizolații din lână, activități productive atipice, centre de colectare și procesare produse accesorii ale pădurii, servicii de producție cinematografică, facilități de agrement eco- și silvoturistice, hanuri și taverne tradiționale, stâne turistice, etc.);
- Înfiiințarea/ extinderea/ modernizarea și dotarea cooperativelor meșteșugărești pentru comunitatea romă;
- Înfiiințarea/ extinderea/ modernizarea și dotarea de ateliere meșteșugărești/de artizanat și ateliere de producție;
- Înfiiințarea/ extinderea/ modernizarea și dotarea de infrastructuri și servicii turistice (pensiuni, agropensiuni, restaurante, facilități de agrement, trasee turistice etc.);
- Înfiiințarea și dotarea serviciilor pentru populație (servicii medicale, sociale, sanitar-veterinare, ateliere de reparații, etc.);
- Înfiiințarea și dotarea serviciilor pentru dezvoltarea economică a teritoriului (centre de instruire, servicii de consultanță, contabile, servicii informatice, servicii de proiectare, etc.);
- Înfiiințarea și dotarea centrelor de colectare și prelucrare ale materiilor prime naturale existente la nivelul teritoriului (prelucrarea secundară a lemnului și a deșeurilor rezultate, produse accesorii ale pădurii, plante medicinale, lână, etc.);
- Înfiiințarea/ extinderea/ modernizarea și dotarea altor activități non-agricole care contribuie la dezvoltarea economică a teritoriului.

Documente de verificat: Baza de date a serviciul online RECOM a ONRC; Anexa 7 Lista codurilor CAEN eligibile pentru finanțare în cadrul M4C; **Doc.1 a)** Studiu de fezabilitate (Anexa 2) – obiectivul principal prevazut in SF;

7.2 Procedura de evaluare și selecție

GAL lansează pe plan local, folosind mijloacele de informare mass-media, apeluri de selecție a proiectelor, conform priorităților descrise în strategie. Apelul se adresează potențialilor beneficiari din aria de acoperire a GAL. Apelul de selecție se lansează cu minim 30 de zile calendaristice înainte de data limită de depunere a proiectelor.

Procesul de selecție a proiectelor depuse spre finanțare către Grupul de Acțiune Locală va avea următorul parcurs: proiectele vor fi preluate de către un secretariat format din angajații asociației, care le vor verifica din punct de vedere a eligibilității și documentației; un grup de lucru format din angajații GAL vor trece la evaluarea proiectelor în baza criteriilor de selecție propuse în fișele

de măsuri și vor elabora rapoarte de selecție; rapoartele de selecție împreună cu documentația suport va fi supusă deciziei finale către un comitet format din membrii GAL, denumit Comitet de selecție a proiectelor.

Comitetul de selecție a proiectelor va fi format din reprezentanți ai partenerilor din Grupul de Acțiune Locală, propuși și votați de către Adunarea Generală/ Comitetul director. Comitetul de selecție va avea următoarele responsabilități principale: se implică direct în promovarea programului de finanțare către potențialii beneficiari; studiază rapoartele de selecție și decide cu privire la proiectele care vor fi finanțate în cadrul strategiei de dezvoltare a teritoriului; raportează Adunării Generale/ Comitetului Director cu privire la stadiul implementării strategiei.

Comitetul va avea 11 membri titulari și 11 membri supleanți, reprezentând diversele categorii de parteneri, astfel încât partenerii privați să fie reprezentați în proporție de 72,7%. Cei 11 membri vor fi din următoarele categorii: 3 reprezentanți ai administrației publice; 1 reprezentant al serviciilor publice; 4 reprezentanți ai sectorului privat; 3 reprezentanți ai societății civile. Președintele asociației este și președintele comitetului de selecție. Ședințele sunt convocate de către Președintele Comitetului de selecție și secretariatul este asigurat de către personalul asociației. Sunt invitați să participe la ședințe cei 11 membri titulari cu drept de vot, iar în condițiile în care aceștia nu pot participa, vor informa Președintele și vor delega membri supleanți.

În situațiile excepționale în care nici membrul titular, nici supleantul său nu pot participa, ei pot delega, prin procură, dreptul lor de vot către un alt membru al Comitetului de selecție. La selecția proiectelor se va aplica regula „dublului cvorum”, fiind necesar ca în momentul selecției să fie prezenți cel puțin 50% din membrii comitetului de selecție, din care peste 50% să fie din mediul privat și societate civilă.

Dacă unul dintre proiectele depuse pentru selecție aparține unuia dintre membrii comitetului de selecție, persoana/organizația în cauză nu are drept de vot și nu va participa la întâlnirea comitetului respectiv. Se va publica un Raport de Selecție Intermediar, pe site-ul GAL și la sediul acestuia, comunicându-se termenul de depunere a contestațiilor și modalitatea în care pot fi depuse contestații.

În baza Raportului de selecție intermediar publicat, GAL notifică în scris potențialii beneficiari cu privire la rezultatul evaluării proiectului. Analiza contestațiilor privind eligibilitatea proiectelor se va face de către Managerul GAL, care predă cazul spre rezolvare la Comisia de contestații. În urma evaluării contestațiilor, Comisia de Contestații întocmește un raport de contestații, pentru fiecare măsură în parte, care va cuprinde rezultatul contestațiilor, în urma căruia se va realiza Raportul de Selecție final.

După parcurgerea procedurii de selecție și după caz, a celei de departajare, Comitetul de Selecție elaborează Raportul de Selecție aprobat de Președintele GAL.

Informații detaliate despre evaluare și selecție sunt prezentate în Procedura de evaluare, selecție și soluționare a contestațiilor specifică măsurii M4C, Anexa la Ghidul solicitantului, fiind postată

8. Accesarea fondurilor nerambursabile

În cazul sprijinului pentru investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole, se aplică principiul finanțării nerambursabile sub forma rambursării costurilor eligibile suportate și plătite efectiv în prealabil de către beneficiar.

Un solicitant al sprijinului prin Măsura 4C poate depune în același timp **proiecte pentru alte sub-măsuri din cadrul PNDR 2014-2020/măsuri din SDL GAL Muscel** pentru a fi cofinanțate prin FEADR, cu îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții:

- a) respectarea condițiilor de eligibilitate ale acestuia și a regulilor ajutoarelor de minimis;
- b) nu sunt create condițiile pentru a obține în mod necuvenit un avantaj, în sensul prevederilor art.60 din Regulamentul (UE) nr. 1.306/2013, în orice etapă de derulare a proiectului;
- c) prezentarea dovezii cofinanțării private a investiției, prin extras de cont și/sau contract de credit acordat în vederea implementării proiectului, prin deschiderea unui cont special al proiectului în care se virează/depune minimum 50 % din suma reprezentând cofinanțarea privată, disponibilul din acest cont fiind destinat plăților efectuate de solicitant în vederea implementării proiectului.

În cazul în care dovada cofinanțării se prezintă **prin extras de cont**, acesta va fi vizat și datat de bancă cu cel mult 5 zile lucrătoare înainte de data depunerii la GAL/OJFIR/CRFIR, după caz, (va fi precizat contul, titularul contului și suma virată în cont de beneficiar) și va fi însoțit de **Angajamentul solicitantului** (model afișat pe site www.afir.info /www.galmuscel.ro) prin care își asumă că minimum 50% din disponibilul de cofinanțare (privată) va fi destinat plăților aferente implementării proiectului. AFIR va verifica cheltuielile în extrasul de cont depus la dosarul aferent primei tranșe de plată.

În cazul depunerii unor solicitări pentru mai multe proiecte, solicitantul/beneficiarul, după caz, trebuie să dovedească existența cofinanțării private pentru proiect, sau, după caz, cumulat pentru toate proiectele.

În cadrul Măsura 4C, un beneficiar poate solicita finanțare pentru unul sau mai multe proiecte cu respectarea condițiilor de eligibilitate ale acestuia și a regulilor ajutoarelor de minimis.

Evaluarea și selecția proiectelor se va efectua în conformitate cu prevederile Procedurii de evaluare și selecție a GAL MUSCEL, care se poate consulta pe pagina de internet www.galmuscel.ro.

Dosarul Cererii de finanțare conține Cererea de finanțare însoțită de anexele tehnice și administrative conform listei documentelor, legate într-un singur dosar astfel încât să nu permită detașarea sau înlocuirea documentelor.

Solicitantul depune Dosarul Cererii de finanțare în două exemplare în format letric (original și copie) și două exemplare de suport electronic (CD/DVD).

Formularul standard al Cererii de finanțare este prezentat în Anexa 1 la prezentul Ghid și este disponibil, în format electronic, pe adresa de internet www.galmuscel.ro.

Este obligatorie completarea anexelor „Indicatori de monitorizare” și „Factori de risc” - părți integrante din Cererea de finanțare, cu respectarea formatului standard și a conținutului acestora. Se completează doar informațiile solicitate!

Cererea de finanțare trebuie însoțită de anexele prevazute în modelul standard. Anexele Cererii de finanțare fac parte integrantă din aceasta.

Depunerea se va realiza la sediul administrativ al GAL Muscel din Comuna Vale Mare-Pravăț, strada Brașovului, nr. 113, județul Argeș, înaintea expirării datei limite de depunere a proiectelor, menționată în Apelul de Selecție (21.04.2023, ora 18.00).

8.1. Completarea, depunerea și verificarea dosarului Cererii de finanțare

I. Completarea Cererii de finanțare

Completarea Cererii de finanțare, inclusiv a anexelor acesteia, se va face conform modelului standard. Modificarea modelului standard (*eliminarea, renumerotarea secțiunilor, anexarea documentelor suport în altă ordine decât cea specificată etc.*) poate conduce la respingerea Dosarului Cererii de finanțare pe motiv de neconformitate administrativă.

Cererea de finanțare trebuie redactată pe calculator, în limba română, într-un mod clar și coerent pentru a înlesni procesul de evaluare a acesteia. În acest sens, se vor furniza numai informațiile necesare și relevante care vor preciza modul în care va fi atins scopul proiectului, avantajele ce vor rezulta din implementarea acestuia și în ce măsură proiectul contribuie la realizarea obiectivelor programului.

Dosarul Cererii de Finanțare va cuprinde în mod obligatoriu un opis, cu următoarele:

Nr. crt.	Titlul documentului	Nr. Pagina (dela .... până la ...)
----------	---------------------	-------------------------------------

GHIDUL SOLICITANTULUI

Măsura M4C – Investiții în activități non-agricole pentru dezvoltarea teritoriului

Solicitantul **poate opta pentru obținerea unui avans** prin completarea căsuței corespunzătoare din Planul financiar din cadrul Cererii de finanțare. Beneficiarul care nu a solicitat avans la data depunerii Cererii de finanțare, are posibilitatea de a solicita obținerea avansului ulterior semnării Contractului de finanțare FEADR și cu condiția să nu depășească data depunerii primului dosar al Cererii de plată la Autoritatea Contractantă și atunci când are avizul favorabil din partea Autorității Contractante pentru o achiziție. Avansul pentru care nu s-au prezentat documente justificative se recuperează la ultima tranșă de plată.

Pe toată perioada derulării Contractului de Finanțare încheiat cu AFIR, beneficiarul este obligat să informeze GAL și AFIR asupra oricărei forme de ajutor de stat primit pentru susținerea proiectului. Beneficiarul depune astfel, Declarația privind ajutoarele de stat, la sediul Autorității Contractante în termen de maxim 15 zile lucrătoare de la data obținerii ajutorului de stat dar nu mai târziu de data depunerii primei plăți ulterioară obținerii ajutorului și concomitent cu aceasta depune bugetul modificat prin care diminuează ajutorul nerambursabil.

Intensitatea sprijinului se diminuează în condițiile în care, prin cumularea valorii ajutorului de stat primit, cu valoarea totală nerambursabilă a proiectului selectat se depășește intensitatea sprijinului aprobat în conformitate cu prevederile PNDR.

II. Depunerea dosarului Cererii de finanțare

Cererea de finanțare utilizată de solicitanți va fi cea disponibilă pe site-ul GAL Muscel la momentul lansării apelului de selecție (modelul standard în format editabil).

Anexele Cererii de Finanțare fac parte integrantă din această. Documentele obligatorii de anexat la momentul depunerii Cererii de finanțare vor fi cele precizate în modelul standard. Cererea de finanțare va fi completată într-un mod clar și coerent pentru a înlesni procesul de evaluare a acesteia. În acest sens, se vor furniza numai informațiile necesare și relevante, care vor preciza modul în care va fi atins scopul proiectului, avantajele ce vor rezulta din implementarea acestuia și în ce măsură proiectul contribuie la realizarea obiectivelor Strategiei de Dezvoltare Locală.

Aparatul administrativ al GAL Muscel asigură suportul necesar solicitanților pentru completarea Cererilor de finanțare, privind aspectele de conformitate pe care aceștia trebuie să le îndeplinească. **Responsabilitatea completării Cererii de finanțare aparține solicitantului.**

Dosarul Cererii de finanțare care cuprinde Cererea de finanțare completată și documentele atașate (conform Listei Documentelor – partea E din Cererea de finanțare), în doua exemplare în format letric (un original și o copie) și două exemplare în format electronic CD/DVD, va fi depus la GAL Muscel. Exemplele vor fi marcate clar, pe coperta, în partea superioară dreapta, cu mențiunea „ORIGINAL” respectiv „COPIE”, împreună cu documentele originale pentru carea atașat copii. Solicitantul trebuie să se asigure că rămâne în posesia unui exemplar complet al Dosarului Cererii de finanțare, în afară de cele 2 exemplare pe care le depune.

Dosarul Cererii de finanțare va fi legat, paginat și opisat, cu toate paginile numerotate manual în ordine **da la 1 la n**, în partea superioară dreapta a fiecărui document unde n este numărul total de pagini din Dosarul complet al Cererii de finanțare, inclusiv documentele anexate, astfel încât să

nu permită detașarea sau înlocuirea documentelor. **Fiecare pagină va purta ștampila solicitantului.**

Pentru acele documente originale care rămân în posesia solicitantului (ex. act de proprietate, bilanț contabil vizat de administrația financiară, după caz) fotocopiile documentelor se vor confruntă cu originalul de către expertul care realizează conformitatea; pe documentele depuse în copie, se va face mențiunea „Conform cu originalul”, se menționează dată și se semnează.

Important! Va fi atașată o copie electronică (prin scanare) a tuturor documentelor din Dosarul Cererii de finanțare, salvate ca fișiere distincte cu denumirea conform Listei Documentelor (secțiunea specifică E din Cererea de finanțare). Scanarea se va realiza după finalizarea dosarului (paginare, mențiunea „Conform cu originalul”, etc), înainte de a fi legat, cu o rezoluție de scanare maximă de 300 dpi (recomandat 150dpi) în fișiere format PDF.

Denumirea fișierelor nu trebuie să conțină caractere de genul „\$%^&*:<> ?/[{ }”, nu trebuie să conțină două puncte succesive „..”. Numărul maxim de caractere ale denumirii unui fișier nu trebuie să fie mai mare de 128, iar numărul maxim de caractere ale denumirii unui director de pe CD nu trebuie să fie mai mare de 128 de caractere. Piesele desenate care depășesc formatul A3, se pot atașa salvate direct în format PDF la care se adaugă declarația proiectantului privind conformitatea cu planșele originale din Cererea de finanțare.

Atentie! Proiectele încadrate greșit din punct de vedere al alocării financiare aferente unei Măsurii (alocare distinctă), vor fi declarate neconforme și nu vor intra în procesul de selecție.

Solicitantul depune Dosarul Cererii de finanțare la sediul administrativ al GAL Muscel din Comună Vale Mare-Pravăț, strada Brașovului, nr. 197, județul Argeș, înaintea expirării datei limite de depunere a proiectelor, menționată în Apelul de Selecție.

I. Verificarea dosarului Cererii de finanțare

1. Verificarea conformității Cererii de finanțare

După depunerea și înregistrarea Dosarului Cererii de finanțare la GAL, un expert/coordonator va proceda la verificarea conformității. În cazul în care acest lucru nu este posibil la data și ora depunerii Dosarului Cererii de finanțare, solicitantul este invitat să revină la sediul GAL Muscel, la o dată ulterioară și o anumită oră, pentru evaluarea conformității și pentru a fi înștiințat dacă Cererea de finanțare este conformă sau, în caz contrar, i se explică cauzele neconformității.

În cazul în care Cererea de finanțare este declarată **neconformă**, solicitanții vor putea să redepună o singură dată aceeași Cerere de finanțare în cadrul aceleiași sesiuni, numai după retragerea în prealabil a acesteia. Renunțare la Cererea de finanțare se poate face de către reprezentantul legal sau de un împuternicit prin procura legalizată în original a reprezentantului legal, în orice moment al verificărilor.

GHIDUL SOLICITANTULUI

Măsura M4C – Investiții în activități non-agricole pentru dezvoltarea teritoriului

Verificarea conformității Cererii de finanțare și a anexelor acesteia se realizează pe baza „Fișei de verificare a conformității”.

Controlul conformității constă în verificarea Cererii de finanțare astfel:

- dacă este corect completată;
- dacă este prezentată atât în format letric cât și în format electronic;
- dacă anexele tehnice și administrative cerute sunt prezente în două exemplare: un original și o copie , precum și valabilitatea acestora.

Solicitantul are obligația de a lua la cunoștință prin semnarea fișei de verificare a conformității. În cazul în care solicitantul nu acceptă să depună și documentele originale, acestea vor fi verificate de expert la finalizarea verificării conformității, în prezența solicitantului. Aceeași Cerere de finanțare **poate fi declarată neconformă de maxim două ori** pentru aceeași sesiune de primire proiecte.

Dacă Cererea de finanțare este declarată conformă se trece la următoarea etapa de verificare.

Atenție! Solicitantul care a renunțat, în cursul procesului de evaluare, la o Cerere de finanțare conformă, nu o mai poate redepune în aceeași sesiune de depunere a proiectelor.

2. Verificarea eligibilității Cererii de finanțare

Cererea de finanțare se verifică din punct de vedere al eligibilității și al criteriilor de selecție.

Verificarea eligibilității tehnice și financiare constă în:

- verificarea eligibilității solicitantului;
- verificarea criteriilor de eligibilitate;
- verificarea bugetului indicativ al proiectului;
- verificarea Studiului de Fezabilitate și a tuturor documentelor anexate.

Verificarea eligibilității Cererilor de finanțare declarate conforme se efectuează în baza Fișei de evaluare generală a proiectului și se realizează la nivelul GAL de către coordonatori/ experți evaluatori. Responsabilul administrativ al GAL Muscel va repartiza Cererile de finanțare pentru verificarea eligibilității către experți/coordonatori pe baza criteriului de repartizare uniformă din punct de vedere al numărului de Cereri, dacă este posibil aceluiași experți/coordonatori care au efectuat verificarea conformității.

Verificarea activității experților privind verificarea criteriilor de eligibilitate va fi realizată de către experți/coordonatori, prin dublul control al eligibilității, conform principiului „4 ochi”. **Toate fișele de verificare vor fi semnate de minim doi angajați GAL.**

Verificarea eligibilității tehnice și financiare se efectuează de către GAL prin verificarea eligibilității solicitantului, a criteriilor generale de eligibilitate, a bugetului indicativ al proiectului,

a studiului de fezabilitate, și a tuturor documentelor anexate. Verificarea este făcută pe baza documentelor provenite de la solicitant.

Atenție! Atât GAL Muscel, cât și Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale (AFIR), își rezervă dreptul de a solicita documente sau informații suplimentare dacă, pe parcursul verificărilor și implementării proiectului, se constată că este necesar. Informațiile suplimentare se vor solicita de către experții evaluatori prin emiterea unei Solicitări de informații suplimentare, iar răspunsul va fi transmis letric (în două exemplare) în termen de maxim 5 zile lucrătoare de la data confirmării de primire a solicitării de informații suplimentare.

Dacă în urma solicitării informațiilor suplimentare, solicitantul trebuie să prezinte documentele emise de alte instituții, aceste documente trebuie să facă dovada îndeplinirii condițiilor de eligibilitate la momentul depunerii Cererii de finanțare.

Cazurile în care expertul evaluator poate solicita informații suplimentare sunt următoarele:

1. În cazul în care documentul tehnic (Studiul de Fezabilitate/Documentația de avizare a lucrărilor de intervenții) conține informații insuficiente pentru clarificarea unui criteriu de eligibilitate sau există informații contradictorii în interiorul lui, ori, față de celelalte documente anexate Cererii de finanțare.
2. Pentru criteriile de eligibilitate și selecție se pot solicita clarificări, documente suplimentare fără înlocuirea documentelor obligatorii la depunerea Cererii de finanțare. Se acceptă orice informații și alte documente care certifică o stare de fapt existentă la momentul depunerii Cererii de finanțare, care vin în susținerea și clarificarea informațiilor solicitate din documentele obligatorii existente la Dosarul Cererii de finanțare;
3. În cazul în care avizele, acordurile, autorizațiile au fost eliberate de către autoritățile emitente într-o formă care nu respectă protocoalele încheiate între AFIR și instituțiile respective.
4. Dacă informațiile suplimentare primite conduc la necesitatea corectării bugetului indicativ, expertul va notifica solicitantul asupra acestei situații, cu rugămintea de a transmite bugetul rectificat conform solicitării expertului evaluator. În cazul unui refuz al solicitantului de a corecta bugetul, expertul va întocmi bugetul indicativ corect, solicitantul având opțiunea de a contesta bugetul numai după notificare în urma aprobării Raportului de Selecție;
5. În cazul în care în bugetul indicativ (inclusiv devizele financiare și devizele pe obiect) există diferențe de calcul sau încadrarea categoriilor de cheltuieli eligibile/neeligibile nu este făcută corect;
6. Corectarea erorilor de forma sesizate pe parcursul verificării Cererii de finanțare;
7. În cazul în care, în procesul de verificare a documentelor din dosarul Cererii de finanțare, se constată omisiuni privind bifarea anumitor casete (inclusiv din Cererea de finanțare sau Declarațiile pe propria răspundere), iar din analiza proiectului expertul constată că aceste carențe sunt cauzate de anumite erori de formă sau erori materiale.

GHIDUL SOLICITANTULUI

Măsura M4C – Investiții în activități non-agricole pentru dezvoltarea teritoriului

Atenție! Clarificările cuprinse în documentele primite ca urmare a solicitării de informații suplimentare nu pot fi folosite pentru suplimentarea punctajului.

Nu este permisă încadrarea în subcapitolul 4.1 din Bugetul indicativ – ”*Construcții și instalații*”, atât a unor cheltuieli eligibile cât și a unor cheltuieli neeligibile, fără a se detalia în devizele pe obiect lucrările corespunzătoare spațiilor/instalațiilor ce se vor executa. Pentru restul subcapitolelor de la cap. 4 din Bugetul indicativ, se vor preciza care sunt echipamentele, utilajele/montajul care fac parte din categoria cheltuielilor eligibile/neeligibile.

În situații excepționale, se pot solicita și alte clarificări, a căror necesitate a apărut ulterior transmiterii răspunsului la informațiile suplimentare solicitate inițial.

În cazul în care expertul verificador descoperă o eroare de formă, proiectul nu este considerat neconform.

Erorile de formă sunt erorile făcute de către solicitant în completarea Cererii de finanțare, care sunt descoperite de experții vericatori ai GAL Muscel, dar care, cu ocazia verificării conformității, pot fi corectate de către aceștia din urmă pe baza unor dovezi/ informații prezentate explicit în documentele anexate Cererii de finanțare.

Necompletarea unui câmp din Cererea de finanțare nu este considerată eroare de formă.

În urma verificării eligibilității pot exista următoarele situații:

- proiectul este neeligibil, caz în care solicitantul este înștiințat cu privire la acest aspect;
- proiectul este eligibil, caz în care proiectul va trece la etapa de verificare a criteriilor de selecție;

Notă! Procesul de evaluare a fiecărei Cereri de finanțare presupune obligatoriu verificarea tuturor criteriilor de eligibilitate, chiar dacă, pe parcurs, experții vericatori constată neîndeplinirea unuia sau mai multor criterii.

3. Verificarea pe teren a Cererilor de finanțare

Verificarea pe teren se realizează de către entitățile care instrumentează cererea de finanțare, respectiv: OJFIR/CRFIR, după caz, opțional de către GAL Muscel și se realizează în prezența reprezentantului legal al solicitantului, în urma notificării acestuia.

Scopul verificării pe teren este de a controla datele și informațiile cuprinse în anexele tehnice și administrative cu elementele existente pe amplasamentul propus. Expertul compară verificarea anumitor criterii de eligibilitate pe baza documentelor (etapa verificării administrative) cu realitatea, pentru a se asigura de corectitudinea răspunsurilor.

În cazul în care solicitantul nu este de acord cu rezultatele vizitei pe teren efectuată de către experții OJFIR/ CRFIR, acesta poate contesta rezultatele verificării, la publicarea raportului de selecție, **numai în cazul** în care reprezentantul legal/împuternicitul reprezentantului legal a **menționat observații în - Fișa de verificare pe teren.**

4. Verificarea criteriilor de selecție

Verificarea punctajului de selecție se realizează pentru toate Cererile de finanțare eligibile – pentru care s-a constatat respectarea condițiilor de eligibilitate, pe baza Fișei de evaluare generală a proiectului. La depunerea proiectului solicitantii completează în Cererea de finanțare **câmpul aferent punctajului estimativ (autoevaluare/pre-scoring).**

Atenție! Proiectele al căror punctaj estimat de solicitanți – prescoring va scădea în urma evaluării sub pragul minim de finanțare corespunzător Măsurii respective, precum și proiectele încadrate greșit din punct de vedere al alocării financiare aferente unei Măsurii vor fi declarate neconforme.

Evaluarea criteriilor de selecție se face de către GAL Muscel numai pentru Cererile de finanțare declarate eligibile, pe baza Cererii de finanțare, a anexelor depuse și, după caz, a informațiilor suplimentare solicitate în urmă verificărilor.

5. Selecția proiectelor

Ulterior întocmirii unei liste a proiectelor eligibile și a realizării unei propuneri de punctaj pentru fiecare proiect de către Aparatul Administrativ al GAL, se va convoca Comitetul de Selecție a proiectelor și se va realiza selecția proiectelor, conform Procedurii de evaluare, selecție și soluționare a contestațiilor specifică măsurii M4C, postată pe pagina de Internet a GAL www.galmuscel.ro, secțiunea MĂSURI DE FINANȚARE/Măsura M4C/ANEXE.

Selecția proiectelor se face în ordinea descrescătoare a punctajului de selecție în cadrul alocării financiare disponibile pentru Apelul de selecție curent, iar pentru proiectele cu același punctaj, departajarea se va face în **ordinea următoarelor priorități:**

1. Proiecte care propun crearea de locuri de muncă; departajarea se va face descrescător, de la mare la mic, în funcție de numărul de locuri de muncă create;

GHIDUL SOLICITANTULUI

Măsura M4C – Investiții în activități non-agricole pentru dezvoltarea teritoriului

2. Proiectele care au același punctaj și același număr de locuri de muncă se departajează după cum urmează: Proiecte la care investiția prevăzută în planul de afaceri are o valoare mai mare.

3. Proiectele care au același punctaj și același număr de locuri de muncă și același nivel de investiții asumat în cadrul planului de afaceri, se departajează prin: Proiecte care promovează incluziunea socială/ reducerea gradului de săracie prin ocuparea locurilor de muncă de către persoane defavorizate/șomeri; departajarea se va face descrescător, de la mare la mic, în funcție de numărul de persoane defavorizate/șomeri care ocupă un loc de muncă;

4. Proiectele care au același punctaj și același număr de locuri de muncă și același nivel de investiții asumat în cadrul planului de afaceri precum și același număr de angajați din categoria defavorizată se departajează prin încadrarea tipurilor de acțiuni eligibile, după cum urmează:

- Înființarea și dotarea activităților productive și serviciilor inovative (fabrici de producere termoizolații din lână, activități productive atipice, centre de colectare și procesare produse accesorii ale pădurii, servicii de producție cinematografică, facilități de agrement eco- și silvoturistice, hanuri și taverna tradiționale, stâne turistice, etc.)

- Înființarea/ extinderea/ modernizarea și dotarea cooperativelor meșteșugărești pentru comunitatea romă

- Înființarea/ extinderea/ modernizarea și dotarea de ateliere meșteșugărești/de artizanat și ateliere de producție;

- Înființarea/ extinderea/ modernizarea și dotarea de infrastructuri și servicii turistice (pensuni, agropensuni, restaurante, facilități de agrement, trasee turistice etc.);

- Înființarea și dotarea serviciilor pentru populație (servicii medicale, sociale, sanitarveterinare, ateliere de reparații, etc.)

- Înființarea și dotarea serviciilor pentru dezvoltarea economică a teritoriului (centre de instruire, servicii de consultanță, contabile, servicii informatice, servicii de proiectare, etc.)

- Înființarea și dotarea centrelor de colectare și prelucrare ale materiilor prime naturale existente la nivelul teritoriului (prelucrarea secundară a lemnului și a deșeurilor rezultate, produse accesorii ale pădurii, plante medicinale, lână, etc.)

- Înființarea/ extinderea/ modernizarea și dotarea altor activități non-agricole care contribuie la dezvoltarea economică a teritoriului

Documente de verificat:

Baza de date a serviciului online RECOM a ONRC;

Anexa 7 Lista codurilor CAEN eligibile pentru finanțare în cadrul M4C;

Doc.1 a) Studiu de fezabilitate (Anexa 2) – obiectivul principal prevăzut în SF;

La finalizarea procesului de evaluare și selecție, GAL va emite un raport de evaluare și selecție, denumit **Raport intermediar de selecție**, conform Procedurii de evaluare și selecție disponibilă pe site-ul propriu www.galmuscel.ro.

Solicitanții titulari ai proiectelor care fac obiectul Raportului Intermediar de selecție vor fi notificați cu privire la rezultatul procesului de evaluare și selecție, conform Procedurii de evaluare și selecție disponibilă pe site-ul propriu.

Notificările transmise solicitanților vor conține motivele pentru care proiectele au fost declarate neeligibile/propuse pentru selecție fără finanțare/neselectate (se vor menționa criteriile de eligibilitate care nu au fost îndeplinite sau punctajul obținut pentru fiecare criteriu de selecție) precum și perioada de depunere și soluționare a contestațiilor.

Contestațiile pot fi depuse începând cu momentul publicării Raportului de Selecție intermediar **pe pagina de internet GAL Muscel**. Aplicații care au depus proiecte în cadrul unei sesiuni curente pentru care a fost întocmit un raport de selecție intermediar au la dispoziție 5 zile lucrătoare de la notificarea solicitantului, dar nu mai târziu de maxim 7 zile lucrătoare de la postarea pe pagina de internet GAL Muscel a Raportului de Selecție intermediar pentru a depune contestații cu privire la rezultatul evaluării.

Atenție! Contestațiile, semnate de beneficiar, vor fi depuse în format letric, în termen de 5 zile lucrătoare de la notificarea solicitantului, dar nu mai târziu de maxim 7 zile lucrătoare de la publicarea Raportului de Selecție intermediar pe pagina de internet GAL Muscel www.galmuscel.ro. Contestațiile depuse în afara termenului prevăzut mai sus se resping.

Important! Procesul de **EVALUARE, SELECȚIE** și procesul de **VERIFICARE A CONTESTAȚIILOR** se desfășoară potrivit „Procedurii de evaluare, selecție și soluționarea contestațiilor specifică măsurii 4C, în vigoare la momentul lansării sesiunii, publicat pe site-ul www.galmuscel.ro.

Important! **REEVALUAREA CERERILOR DE FINANȚARE ÎN URMA CONTESTAȚIILOR** se realizează în baza documentelor depuse odată cu Cererea de finanțare. Documentele suplimentare depuse la contestație pot fi luate în considerare numai în situația în care acestea nu fac parte din categoria documentelor care trebuie depuse obligatoriu la Cererea de finanțare, existau la momentul depunerii Cererii de finanțare și nu au ca obiect mărirea punctajului. Un solicitant poate depune o singură contestație aferentă unui proiect.

După soluționarea contestațiilor de către Comisia de Soluționarea a Contestațiilor, aprobarea și publicarea Raportului de Contestații pe pagină de internet a GAL Muscel, solicitanții vor fiificați cu privire la rezultatul contestațiilor depuse.

GHIDUL SOLICITANTULUI

Măsura M4C – Investiții în activități non-agricole pentru dezvoltarea teritoriului

După publicarea Raportului de Contestații, GAL Muscel va proceda la selecția proiectelor în ordinea descrescătoare a punctajului de selecție, în cadrul alocării disponibile pentru sesiunea curentă.

În maxim 5 zile lucrătoare de la publicarea Raportului de contestații, GAL va emite și publica pe site-ul propriu Raportul Final de selecție, aprobat conform Procedurii de evaluare și selecție. Solicitanții titulari ai proiectelor care fac obiectul Raportului de Selecție Final vor fi notificați cu privire la rezultatul final al procesului de evaluare și selecție.

În cazul în care, în cadrul aceleiași sesiuni, un solicitant declarat eligibil și selectat de către GAL retrace Cererea de finanțare sau este declarat neeligibil în urmă evaluării AFIR, sumele devenite disponibile pot fi realocate unui alt solicitant declarat eligibil, dar neselectat de către GAL, în cadrul aceleiași apel.

Sumele rămase disponibile se vor repartiza către următoarele proiecte, în ordinea punctajelor de selecție obținute, cu încadrare în suma disponibilizată. În acest sens, se va întocmi o lista cu proiectele eligibile neselectate, în ordinea descrescătoare a punctajului și cu respectarea criteriilor/priorităților de departajare.

În aceste situații, GAL va emite un Raport de selecție suplimentar aferent aceleiași sesiuni, în care se va menționa sursa de finanțare (fonduri disponibile/măsură, provenite în urmă rezilierii contractelor de finanțare, sume neangajate ca urmare a neîncheierii contractelor, din economii relizate la finalizarea contractelor de finanțare, sume rezultate prin declararea că neeligibile la nivelul AFIR a unor proiecte declarate eligibile și selectate de către GAL) și se vor evidenția proiectele selectate ulterior. Emiterea Raportului de selecție suplimentar se realizează cu respectarea condițiilor impuse de procedura de evaluare și selecție a proiectelor.

Atenție! În maxim 15 zile calendristice de la data publicării Raportului Final de selecție, reprezentanții GAL Muscel, însoțiți de solicitanți, vor depune la AFIR proiectele selectate de către GAL în vederea derulării fluxului procedural de către AFIR, astfel încât să poată fi realizată evaluarea și contractarea acestora în termenul limita prevăzut de legislația în vigoare.

În cazul în care după parcurgerea perioadei de contestații nu intervin modificări în ceea ce privește Raportul intermediar de selecție, GAL poate emite o Notă asumată și semnată de Președintele/ Reprezentantul legal al GAL (sau o persoană mandatată în acest sens) în care vor fi descrise toate etapele procedurii de evaluare și selecție aplicată și faptul că, după parcurgerea tuturor etapelor, asupra Raportului intermediar de selecție nu au intervenit modificări, acesta devenind Raport final de selecție la data semnării Notei. În acest caz, termenul de 15 zile lucrătoare de depunere a proiectelor la AFIR se calculează de la data Notei.

Nota: Descrierea detaliată a procedurii de evaluare, selecție și soluționare a contestațiilor este prezentată în Manualul de procedura pentru evaluare, selecție și soluționarea contestațiilor pentru Măsura 4.C, anexa la prezentul Ghid al solicitantului.

8.2. Contractarea fondurilor

După finalizarea de către AFIR a procedurilor de evaluare, solicitanții ale căror cereri de finanțare au fost declarate eligibile/neeligibile, precum și GAL Muscel, vor fi notificați cu privire la rezultatul verificărilor Cererilor de finanțare.

Contestațiile privind decizia de finanțare a proiectelor rezultată ca urmare a verificării eligibilității de către OJFIR/ CRFIR pot fi depuse de către solicitant în termen de 5 zile lucrătoare de la primirea notificării (data luării la cunoștință de către solicitant), la sediul OJFIR/ CRFIR care a analizat proiectul, de unde va fi redirecționată spre soluționare către o structură AFIR superioară/diferită de cea care a verificat inițial proiectul.

Un solicitant poate depune o singură contestație aferentă unui proiect. Vor fi considerate contestații și analizate doar acele solicitări care contestă elemente tehnice sau legale legate de eligibilitatea proiectului depus și/sau valoarea proiectului declarată eligibilă/ valoarea sau intensitatea sprijinului public acordat pentru proiectul depus.

Termenul maxim pentru a **răspunde contestațiilor adresate este de 30 de zile calendaristice** de la data înregistrării la structura care o soluționează. Un expert din cadrul serviciului care a instrumentat contestația va transmite (pe fax/poștă/e-mail, cu confirmare de primire) solicitantului și GAL Muscel **Notificarea solicitantului privind contestația depusă și o copie a Raportului de contestații.**

În cazul în care, în urma unei contestații, bugetul indicativ și planul financiar sunt refăcute de către experții verificali, solicitantul și GAL Muscel vor fi înștiințați privind modificările prin notificare. Contractul de finanțare va avea, ca anexă, aceste documente refăcute. În cazul în care solicitantul nu este de acord cu bugetul și planul financiar modificat, contractul de finanțare nu se va încheia.

Pentru proiectele selectate, AFIR notifică Beneficiarul privind selectarea Cererii de finanțare în vederea prezentării documentelor necesare contractării precum și a documentelor originale depuse în copie la Dosarul Cererii de finanțare, pentru ca expertul AFIR să verifice conformitatea cu originalul acestora.

Verificarea conformității la încheierea Contractului de finanțare

Efectuarea conformității se va realiza **înainte de semnarea Contractului de Finanțare** și constă în verificarea Cererii de finanțare, respectiv dacă documentele originale aflate în posesia solicitantului corespund cu Cererea de finanțare depusă letric și în format electronic (scan pe CD/DVD).

GHIDUL SOLICITANTULUI

Măsura M4C – Investiții în activități non-agricole pentru dezvoltarea teritoriului

Obiectul Contractului de Finanțare îl reprezintă **acordarea finanțării nerambursabile de către AFIR, pentru punerea în aplicare a Cererii de finanțare asumată de către solicitant.** Beneficiarului i se va acorda finanțarea nerambursabilă în termenii și condițiile stabilite în Contractul de Finanțare și anexele acestuia, inclusiv în Cererea de finanțare aprobată, pe care acesta **are obligația de a le respecta.**

Important! Se recomandă ca solicitantul, respectiv beneficiarul sprijinului financiar, să **consulte integral textul Contractului de Finanțare și al anexelor acestuia**, să-și asume cele prevăzute în acestea iar după semnarea contractului, trebuie să se asigure că a intrat în posesia acestora.

Atenție! În cazul în care expertul verficator descoperă modificări ulterioare aduse documentelor scanate în format electronic, proiectul **este considerat neeligibil și nu se va mai încheia Contractul de Finanțare.**

Atenție! Constituie eroare de fond nesemnarea declarațiilor pe propria răspundere sau nebifarea unei casute din partea F a Cererii de finanțare, dacă proiectul impune, situație în care proiectul este declarat neeligibil. Numai erorile de formă se corectează în procesul de evaluare prin solicitare de informații suplimentare.

Important! Pentru **categoriile de beneficiari** ai finanțării din FEADR care, după selectarea/contractarea proiectului, precum și în perioada de monitorizare, **își schimbă tipul și dimensiunea întreprinderii avute la data depunerii Cererii de finanțare**, în sensul trecerii de la categoria de microîntreprindere la categoria de mică sau mijlocie, respectiv de la categoria întreprindere mică sau mijlocie la categoria alte întreprinderi, **cheltuielile pentru finanțare raman eligibile**, cu respectarea prevederilor legale în vigoare, conform prevederilor art. 10 din HG nr. 226/2015, cu modificările și completările ulterioare.

În vederea încheierii Contractului de Finanțare în termen **de maxim 4 luni/7 luni după caz**, de la primirea Notificării privind selectarea Cererii de Finanțare, solicitantul va depune la sediul OJFIR (cazul proiectelor fără C+M)/ CRFIR (cazul proiectelor cu C+M) următoarele documente, cu caracter obligatoriu:

1. Documentul/documentele în original, care dovedesc capacitatea și sursa de cofinanțare privată a investiției, prin extras de cont și/ sau contract de credit acordat în vederea implementării proiectului. În cazul în care dovada cofinanțării se prezintă **prin extras de cont**, acesta va fi vizat și datat de instituția financiară cu cel mult 5 zile lucrătoare înainte de data depunerii la OJFIR/ CRFIR și va fi însoțit de Angajamentul solicitantului (model afișat pe site www.afir.info) că minimum 50% din disponibilul de cofinanțarea privată va fi destinat plăților aferente implementării proiectului. AFIR va verifica cheltuielile în extrasul de cont deșus la dosarul aferent primei tranșe de plată.

În cazul în care implementați mai multe proiecte în cadrul PNDR, trebuie să prezentați dovada cofinanțării private cumulat pentru toate proiectele.

Se va depune totodată, un document de la instituția financiară cu datele de identificare a acesteia și a contului aferent proiectului FEADR - denumirea, adresa instituției financiare, codul IBAN al contului în care se derulează operațiunile cu AFIR (în original);

2. Certificate care să ateste lipsa datoriilor restante fiscale și sociale emise de Direcția Generală a Finanțelor Publice și de primăriile pe raza cărora își au sediul social și puncte de lucru (numai în cazul în care solicitantul este proprietar asupra imobilelor) și dacă este cazul, graficul de reeșalonare a datoriilor către bugetul consolidat, (în original).

3. Document emis de DSP județeană conform protocolului de colaborare (în max. 3 luni de la notificarea solicitantului privind selectarea Cererii de finanțare).

4. Document emis de DSVSA (dacă este cazul), conform Protocolului de colaborare dintre AFIR și ANSVSA publicat pe pagina de internet www.afir.info

5. Document emis de ANPM conform protocolului de colaborare AFIR ANPM-GM:

- a) Clasarea notificării
sau
- b) Decizia etapei de încadrare ca document final (prin care se precizează că proiectul nu se supune evaluării impactului asupra mediului și nici evaluării adecvate)
sau
- c) Acord de mediu în cazul în care se impune evaluarea impactului preconizat asupra mediului
sau
- d) Acord de mediu în cazul evaluării impactului asupra mediului și de evaluare adecvată (daca este cazul)
sau
- e) Aviz Natura 2000 pentru proiectele care impun doar evaluare adecvată.

Termenul de prezentare a documentului emis de ANPM menționat la literele a/ b este de maximum 4 luni de la primirea de către solicitant a notificării privind selectarea Cererii de finanțare, iar termenul de prezentare a documentului emis de ANPM menționat la literele c/d/e, este de 7 luni de la primirea notificării privind selectarea Cererii de finanțare. Documentul solicitat se depune înainte de semnarea contractului de finanțare cu AFIR. **După expirarea termenului, Contractul de Finanțare nu mai poate fi semnat.**

6. Cazier judiciar (fără înscrieri privind sancțiuni economico-financiare) al solicitantului și reprezentantului legal, în original, valabil la data încheierii contractului de finanțare, în conformitate cu prevederile Legii nr. 290/2004 privind cazierul judiciar, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

GHIDUL SOLICITANTULUI

Măsura M4C – Investiții în activități non-agricole pentru dezvoltarea teritoriului

7. **Cazier fiscal** al solicitantului (în original)

8. **Extras de Carte Funciară pentru informare**, dacă este cazul.

Atenție! Nedepunerea documentelor obligatorii în termenele prevăzute conduce la neîncheierea Contractului de Finanțare!

Pentru investițiile care prevăd construcții-montaj, proiectul tehnic de execuție (însoțit de graficul de realizare a investiției, în cazul în care investiția se realizează pe baza acestuia) se avizează după semnarea contractului de finanțare de către AFIR.

Mai mult, în cazul nedepunerii de către solicitanți a dovezii cofinanțării, în termenul menționate în cuprinsul notificării, în vederea încheierii Contractului de Finanțare, aceștia vor fi restricționați de a beneficia de finanțare FEADR, până la prima sesiune a anului următor.

Durata de execuție a Contractului de Finanțare este maximum:

- 36 de luni (3 ani) pentru proiectele care prevăd investiții cu construcții montaj;
- 24 de luni (2 ani) pentru proiectele de investiții care includ achiziții simple de bunuri/utilaje, instalații, echipamente și dotări noi, de mijloace de transport specializate.
  - Durata maximă de execuție prevăzută în contractul de finanțare poate fi prelungită cu acordul prealabil al AFIR, dacă la momentul solicitării, beneficiarii au încasat plăți de minimum 45%, fără a fi luat în calcul avansul primit și cu aplicarea penalităților prevăzute în contractul de finanțare, la valoarea eligibilă nerambursabilă rămasă de plătit. În cazul investițiilor care prevăd adaptarea la standardele europene prevăzute în legislația europeană specifică, prelungirea nu poate depăși termenul de grație legal impus pentru adaptarea la standarde.
  - Prolungirea duratei maxime de execuție a contractelor de finanțare, se efectuează cu încadrarea în termenul de plată de 31.12.2025, prevăzut de Regulamentul UE 2220/2020, ținând cont de stadiul de realizare și specificitatea investițiilor aferente fiecărui proiect, precum și de evitarea riscului de dezangajare.
  - **Durata maximă de execuție a contractelor de finanțare nu poate depăși termenul de plată de 31.12.2025, prevăzut de Regulamentul (UE) nr. 2220/2020.**
  - Duratele de execuție prevăzute mai sus, se pot suspenda la cererea beneficiarului, în situații de forță majoră/circumstanțe excepționale/ stare de urgență instituită pe teritoriul României sau în cazul în care pe parcursul implementării proiectului se impune obținerea, din motive neimputabile beneficiarului, de avize/ acorduri/ autorizații, după caz, pentru perioada de timp necesară obținerii acestora. Pentru oricare dintre aceste situații, beneficiarul are obligația de a notifica Autoritatea Contractantă și de a fundamenta solicitarea de suspendare cu documente justificative.
  - Duratele de execuție pot fi modificate, în situația în care vor exista modificări ale prevederilor legislative în acest sens.

Durata de valabilitate a Contractului de Finanțare.

Cuprinde durata de execuție a contractului, la care se adaugă 5 ani de monitorizare de la data ultimei plăți efectuată Autoritatea Contractantă.

De asemenea, pe o perioadă de 5 ani de la ultima tranșă de plată efectuată de Agenție, Beneficiarul se obligă să:

- respecte și să mențină criteriile de eligibilitate și de selecție;
- să nu modifice obiectivele prevăzute în Studiul de Fezabilitate, parte integrantă din Contractul și Cererea de finanțare,
- să nu înstrăineze investiția;
- să nu își înceteze activitatea pentru care va fi finanțat.

Atenție! În cazul nerespectării acestora, sumele acordate vor fi recuperate integral.

Modificarea Contractului de Finanțare se poate realiza numai în cursul duratei de execuție a acestuia stabilită prin contract și nu poate avea efect retroactiv. Orice modificare se va face cu acordul ambelor părți, cu excepția situațiilor în care intervin modificări ale legislației aplicabile finanțării nerambursabile, când Autoritatea Contractantă va notifica în scris Beneficiarul cu privire la aceste modificări, iar Beneficiarul se obligă a le respecta întocmai.

Orice modificare la Contractul de Finanțare sau la anexele acestuia **se realizează în scris prin Notă de aprobare**. Notele de aprobare vor fi încheiate în aceleași condiții ca și Contractul de Finanțare. Astfel, în cazul modificării adresei, a sediului administrativ, a contului bancar sau al băncii pentru proiectul PNDR, în caz de înlocuire a responsabilului legal sau administratorului fără a se modifica datele de identificare ale firmei, Beneficiarul se obligă a notifica Autoritatea Contractantă.

Notificarea Beneficiarului va fi însoțită de documente justificative eliberate în conformitate cu legislația în vigoare de autoritățile competente.

Conform prevederilor art. 2 (2) din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 352/78, (CE) nr. 165/94, (CE) nr. 2799/98, (CE) nr. 814/2000, (CE) nr. 1290/2005 și (CE) nr. 485/2008 ale Consiliului, în sensul finanțării, al gestionării și al monitorizării PAC, „**forța majoră**” și „**circumstanțele excepționale**” sunt recunoscute, în special, în următoarele cazuri:

- a) decesul beneficiarului;
- b) incapacitatea profesională pe termen lung a beneficiarului;
- c) o catastrofă naturală gravă care afectează puternic investiția;
- d) distrugerea accidentală a clădirilor destinate investiției;
- e) exproprierea întregii investiții sau a unei mari părți a acesteia, dacă exproprierea respectivă nu ar fi putut fi anticipată la data depunerii Cererii.

GHIDUL SOLICITANTULUI

Măsura M4C – Investiții în activități non-agricole pentru dezvoltarea teritoriului

În cazul apariției forței majore/circumstanțelor excepționale, caz în care durata de execuție a proiectului aferent Contractului de Finanțare se suspendă, **beneficiarul are obligația:**

- de a notifica AFIR în maxim 5 zile de la producerea evenimentului;
- de a prezenta AFIR documente justificative emise de către autoritățile competente în maxim 15 zile de la producerea evenimentului;
- de a notifica AFIR în maxim 5 zile de la încetarea producerii evenimentului.

În cazul apariției forței majore/circumstanțelor excepționale, demonstrată de beneficiar prin depunerea de documente conform prevederilor legislației în vigoare, nu se va recupera sprijinul acordat la prima tranșă și nu se va acorda sprijinul aferent tranșei a doua, în cazul în care situația nu poate fi remediată în termenul de suspendare a Contractului de finanțare.

Conform prevederilor art 63 din Regulamentul (UE) nr. 809/2014 al Comisiei de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește sistemul integrat de administrare și control, măsurile de dezvoltare rurală și eco-condiționalitatea, în cazul în care suma solicitată de Beneficiar prin Cererea de plată este mai mare cu 10% față de suma stabilită în urma verificării Dosarului Cererii de plată, Beneficiarului i se va aplica o sancțiune egală cu valoarea diferenței dintre suma solicitată și suma stabilită.

Precizăm că, în cazul unei operațiuni constând în investiții în activități de producție, contribuția publică se recuperează dacă în termen de 7 ani de la efectuarea plății finale către beneficiar, activitatea de producție în cauză este delocalizată în afara Uniunii Europene.

Obiectul Contractului de Finanțare îl reprezintă acordarea finanțării nerambursabile de către AFIR, pentru punerea în aplicare a Cererii de finanțare asumată de către solicitant. Beneficiarului se va acorda finanțarea nerambursabilă în termenii și condițiile stabilite în Contractul de Finanțare și anexele la aceasta, inclusiv în Cererea de finanțare aprobată, pe care acesta are obligația de a le respecta.

La depunerea Cererii de finanțare, solicitantul își va da acordul în ceea ce privește publicarea pe site-urile GAL Muscel și A.F.I.R. a datelor de contact (denumire, CUI, adresă, telefon, denumire/valoare proiect).

Precizări referitoare la acordarea avansului

Pentru Beneficiarul care a optat pentru avans în vederea demarării investiției în formularul Cererii de finanțare, AFIR **poate să acorde un avans de maxim 50% din valoarea eligibilă nerambursabilă**. Avansul poate fi solicitat de beneficiar până la depunerea primei Cereri de plată.

Beneficiarul poate primi valoarea avansului numai după primirea avizului favorabil din partea AFIR asupra procedurilor de achiziții astfel: în cazul proiectelor care prevăd lucrări de construcții montaj, după avizarea cel puțin a procedurii de achiziții lucrări, iar în cazul proiectelor pentru achiziții de bunuri, după avizarea cel puțin a unei achiziții de bunuri și numai după semnarea contractului de finanțare.

Plata avansului aferent Contractului de Finanțare este condiționată de constituirea unei garanții eliberate de o instituție financiară bancară sau nebancară înscrisă în registrul special al Băncii Naționale a României, în procent de 100% din suma avansului. Cuantumul avansului este prevăzut în Contractul de Finanțare încheiat între beneficiar și AFIR. Utilizarea avansului se justifică de către beneficiar pe bază de documente până la expirarea duratei de execuție a contractului prevăzută în Contractul de Finanțare, respectiv la ultima tranșă de plată.

Garanția aferentă avansului trebuie constituită la dispoziția AFIR pentru o perioadă egală cu durata de execuție a contractului și va fi eliberată în cazul în care AFIR constată că suma cheltuielilor reale efectuate, care corespund contribuției financiare a Uniunii Europene și contribuției publice naționale pentru investiții, depășește suma avansului.

Beneficiarul trebuie să justifice avansul primit de la Autoritatea Contractantă pe baza documentelor justificative solicitate de AFIR conform Instrucțiunilor de plată, Anexa V la Contractul de Finanțare până la expirarea duratei de realizare a investiției prevăzute în contractul de finanțare, respectiv la ultima tranșă de plată.

Beneficiarul care a încasat de la Autoritatea Contractantă plata în avans și solicită prelungirea perioadei maxime de execuție aprobate prin contractul de finanțare, este obligat înaintea solicitării prelungirii duratei de execuție inițiale a contractului să depuna la Autoritatea Contractantă documentul prin care dovedește prelungirea valabilității Scrisorii de Garanție Bancară/ Nebancară, poliță de asigurare care să acopere întreaga perioadă de execuție solicitată la prelungire. AFIR efectuează plata avansului în contul beneficiarilor, deschis la Trezoreria Statului sau la o instituție bancară.

Precizări referitoare la modificarea contractului de finanțare

- Beneficiarul poate solicita modificarea Contractului de Finanțare **numai în cursul duratei de execuție** a acestuia stabilită prin contract și nu poate avea efect retroactiv.
- Orice modificare la contract se va face **cu acordul ambelor părți**, cu excepția situațiilor în care intervin modificări ale legislației aplicabile finanțării nerambursabile, când Autoritatea Contractantă va notifica în scris Beneficiarul cu privire la aceste modificări, iar Beneficiarul se obligă a le respecta întocmai.
- Beneficiarul poate efectua **modificări tehnice și financiare**, în sensul realocărilor între liniile bugetare, **dacă acestea nu schimbă scopul principal al proiectului și nu afectează**

GHIDUL SOLICITANTULUI

Măsura M4C – Investiții în activități non-agricole pentru dezvoltarea teritoriului

funcționalitatea investiției, criteriile de eligibilitate și selecție pentru care proiectul a fost selectat și contractat iar modificarea financiară se limitează la transferul de maxim 10% din suma înscrisă inițial în cadrul bugetului între capitole bugetare de cheltuieli eligibile și fără diminuarea valorii totale eligibile a proiectului, cu notificarea prealabilă a Autorității Contractante, fără a fi însă necesară amendarea Contractului de Finanțare prin act adițional.

Solicitantul/beneficiarul trebuie să depună din proprie inițiativă toate eforturile pentru a lua cunoștință de toate informațiile publice referitoare la măsura/sub-măsura din PNDR 2014-2020, schema de ajutor pentru care depune proiectul în cadrul PNDR 2014 – 2020 în vederea selectării pentru finanțare și să cunoască toate drepturile și obligațiile prevăzute în contractul de finanțare înainte de semnarea acestuia.

Autoritatea Contractantă poate înceta valabilitatea Contractului, de plin drept, printr-o notificare scrisă adresată beneficiarului, fără punere în întârziere, fără nicio altă formalitate și fără intervenția instanței judecătorești în următoarele situații:

- constatarea unei nereguli cu privire la încheierea ori executarea Contractului,
- beneficiarul este declarat în stare de incapacitate de plată - a fost declanșată procedura insolvenței/ falimentului,
- cele declarate pe proprie răspundere de beneficiar, prin reprezentanții săi, nu corespund realității ,
- documentele/ autorizațiile/ avizele depuse în vederea obținerii finanțării nerambursabile sunt constatate ca fiind neadevărate/ false/ incomplete/ expirate/ inexacte/ nu corespund realității.

În aceste cazuri, beneficiarul va restitui integral sumele primite ca finanțare nerambursabilă, împreună cu dobânzi și penalități în procentul stabilit conform dispozițiilor legale în vigoare și în conformitate cu dispozițiile contractuale.

Prin excepție, în situația în care neîndeplinirea obligațiilor contractuale nu este de natură a afecta condițiile de eligibilitate și selecție a proiectului, **recuperarea sprijinului financiar se va realiza în mod proporțional cu gradul de neîndeplinire.**

Anterior încetării Contractului de Finanțare, Autoritatea Contractantă poate suspenda contractul și/sau plățile ca o măsură de precauție, fără o avertizare prealabilă.

În condițiile legii, Contractul de Finanțare pentru proiectele finanțate din FEADR, precum și toate drepturile și obligațiile ce decurg din acesta nu pot face obiectul cesiunii, fără acordul expres și prealabil al AFIR.

Pentru asigurarea finanțării cheltuielilor necesare derulării proiectului, beneficiarul finanțării din FEADR poate constitui garanții în favoarea unei instituții de credit, sub forma ipotecării investiției care face obiectul Contractului de Finanțare, cu notificarea AFIR în condițiile legii și cu

respectarea prevederilor Contractului de Finanțare în cauză. **Beneficiarul este obligat să transmită AFIR o copie a contractului de credit și ipotecă, în termen de maximum 10 zile lucrătoare de la semnarea acestuia.**

8.3. Achizițiile

Derularea procedurii de achiziții pentru bunuri și execuție lucrări se poate face începând cu data primirii **Notificării de selecție a proiectului** (inclusiv semnarea contractelor de achiziții) pe proprie răspundere, cu mențiunea că derularea contractului de achiziții pentru bunuri, servicii (managementul proiectului) și execuție lucrări **va începe după semnarea contractului de finanțare și după avizul favorabil din partea AFIR.**

Întreaga procedură de achiziții servicii, bunuri cu sau fara montaj și de execuție lucrări (construcții, modernizări) în cadrul proiectelor finanțate prin PNDR se va derula online pe site-ul www.afir.info/, conform prevederilor Manualului de achiziții și instrucțiunilor de publicare disponibile pe site-ul Agenției (tutoriale), valabile atât pentru beneficiari cât și pentru ofertanți, condiția cerută fiind autentificarea beneficiarului/ solicitantului pe site-ul www.afir.info/.

Pentru încheierea **contractelor cu firmele de consultanță** puteți consulta Modelul de Contract de Prestări Servicii Profesionale de Specialitate, precum și Recomandări în vederea încheierii contractelor de prestări servicii de consultanță și/sau proiectare, publicate pe pagina oficială AFIR la secțiunea: Informații Generale >> Rapoarte și Liste >> Listă firme de consultanță. Aceste documente au un caracter orientativ, părțile având libertatea de a include în contractul pe care îl veți semna, clauzele cele mai potrivite și adaptate serviciilor vizate de respectivele contracte.

La sesizarea motivată și susținută cu dovezi a unui beneficiar/ contractor cu finanțare din FEADR, cu privire la consultanții/ contractorii/ beneficiarii acestuia care nu se achită de obligațiile contractuale, cu excepția cazurilor de forță majoră, AFIR/ MADR, după o verificare prealabilă și în baza unui act administrativ de constatare, poate să includă și să facă publice informațiile despre aceștia în *Lista consultanților/ contractorilor/ beneficiarilor care nu își respectă obligațiile contractuale*. Informații privind consultanții, contractorii și beneficiarii sprijinului financiar neambursabil care nu își respectă obligațiile contractuale vor putea fi consultate pe site-ul oficial al AFIR.

În contextul derulării achizițiilor private, **conflictul de interese** se definește prin:

A. Conflictul de interese între beneficiar/ comisiile de evaluare și ofertanți:

Acționariatul beneficiarului (până la proprietarii finali), reprezentanții legali ai acestuia, membrii în structurile de conducere ale beneficiarului (administratori, membri în consilii de administrație etc) și membrii comisiilor de evaluare:

a) Dețin acțiuni din capitalul subscris al unuia dintre ofertanți sau subcontractanți;

GHIDUL SOLICITANTULUI

Măsura M4C – Investiții în activități non-agricole pentru dezvoltarea teritoriului

- b) Fac parte din structurile de conducere (reprezentanți legali, administratori, membrii ai consiliilor de administrație etc.) sau de supervizare ale unuia dintre ofertanți sau subcontractanți;
- c) Sunt în relație de rudenie până la gradul IV sau afîn cu persoane aflate în situațiile de mai sus.

B. Conflictul de interese între ofertanți:

Aționariatului ofertanților (până la proprietarii finali), reprezentanții legali, membrii în structurile de conducere ale beneficiarului (consilii de administrație etc):

- a) Dețin pachetul majoritar de acțiuni la celelalte firme participante pentru aceeași achiziție (OUG 66/2011);
- b) Fac parte din structurile de conducere (reprezentanți legali, administratori, membri ai consiliilor de administrație etc.) sau de supervizare ale unui alt ofertant sau subcontractant;
- c) Sunt în relație de rudenie până la gradul IV sau afîn cu persoane aflate în situațiile de mai sus.

Nerespectarea de către beneficiarii FEADR a Instrucțiunilor privind achizițiile private - anexă la contractul de finanțare atrage neeligibilitatea cheltuielilor aferente achiziției de servicii, lucrări sau bunuri.

Pe parcursul derulării procedurilor de achiziții, la adoptarea oricărei decizii, trebuie avute în vedere următoarele principii:

- Nediscriminarea;
- Tratatamentul egal;
- Recunoașterea reciprocă;
- Transparența;
- Proportionalitatea;
- Eficiența utilizării fondurilor;
- Asumarea răspunderii.

Beneficiarul va depune la OJFIR/ CRFIR, Declarația de eșalonare a depunerii Dosarelor Cererilor de Plată în maxim 30 de zile de la avizarea primului dosar de achiziție (exceptând dosarele de servicii).

În cazul în care beneficiază de avans, beneficiarul poate de asemenea să depună la OJFIR/CRFIR Declarația de eșalonare a depunerii Dosarelor Cererilor de Plată în maxim 30 de zile de la avizarea primului dosar de achiziție (inclusiv dosarele de servicii).

În cazul proiectelor pentru care se decontează TVA-ul de la bugetul de stat conform prevederilor legale în vigoare, beneficiarii trebuie să depună și Declarația de eșalonare a depunerii Dosarelor Cererilor de Plata distinctă pentru TVA.

În cazul în care beneficiarul nu depune Declarația de eșalonare în termenul prevăzut, aceasta se va depune cel târziu o dată cu prima tranșă a Dosarului Cererii de plată.

Atenție! Solicitanții care vor derula procedura de achiziții servicii, cu o valoare mai mare de 15.000 euro înainte de semnarea Contractului de Finanțare cu AFIR, vor respecta prevederile procedurii de achiziții servicii din Manualul de achiziții postat pe pagina de web AFIR.

8.4. Plata

În etapa de autorizare a plăților, toate Cererile de plată trebuie să fie depuse la GAL Muscel pentru efectuarea conformității, iar ulterior, la Dosarul Cererii de plată al beneficiarului, GAL va atașa fișa de verificare a conformității.

Beneficiarii au obligația de a depune la GAL Muscel și la AFIR Declarațiile de eșalonare, conform prevederilor Contractului/ Deciziei de finanțare cu modificările și completările ulterioare și anexele la acesta. Pentru depunerea primului dosar de plată, se vor avea în vedere prevederile HG nr. 226/2015, cu modificările și completările ulterioare, în vigoare la data depunerii Dosarului Cererii de Plată.

Beneficiarii prezintă **cererea pentru prima tranșă de plată și documentele justificative în termen de cel mult 6 luni de la data semnării Contractului de finanțare**, în cazul proiectelor pentru investiții în achiziții simple, respectiv **în termen de cel mult 12 luni în cazul proiectelor pentru investiții ce presupun construcții-montaj** de la data semnării Contractului de finanțare. Aceste termene se pot prelungi cu cel mult 6 luni, cu plata penalităților prevăzute în Contractul de Finanțare.

Nedepunerea cererii de plată menționate la alin. (4) are ca efect rezilierea Contractului de finanțare.

Dosarul Cererii de Plată (DCP) se depune inițial la GAL Muscel, în original – 1 exemplar și în copie – 2 exemplare, în format letric și în format electronic (CD/DVD); GAL va păstra 1 exemplar în copie.

După verificarea de către GAL Muscel, beneficiarul depune Dosarul Cererii de Plată (în original – 1 exemplar și în copie – 1 exemplar, atât în format letric cât și electronic), însoțit de Fișa de verificare a conformității DCP emisă de către GAL, la structurile teritoriale ale AFIR (OJFIR/CRFIR – în funcție de tipul de proiect).

Dosarul Cererii de Plată **trebuie să cuprindă** formularele prevăzute în Anexa 4- „Formulare de plata” care se regăsește pe pagina de internet a GAL www.galmuscel.ro, ca anexa a prezentului Ghid

În cazul în care Cererea de plată este declarată „neconformă” de două ori de către GAL Muscel, beneficiarul are dreptul de a depune contestație. În acest caz, contestația va fi analizată de către alți doi experți din cadrul GAL Muscel decât cei care au verificat inițial conformitatea Dosarului Cerere de plată.

GHIDUL SOLICITANTULUI

Măsura M4C – Investiții în activități non-agricole pentru dezvoltarea teritoriului

Dacă în urma analizării contestației, viza GAL Muscel rămâne „neconform“, atunci beneficiarul poate adresa contestația către AFIR. Depunerea contestației se va realiza la structura teritorială a AFIR (OJFIR/CRFIR) responsabilă de derularea contractului de finanțare.

GAL Muscel se va asigura de faptul că verificarea conformității dosarelor de plată la nivelul GAL, inclusiv depunerea contestațiilor și soluționarea acestora (dacă este cazul), respectă încadrarea în termenul maxim de depunere a dosarului de plată la AFIR.

Dosarul Cererii de Plată trebuie să cuprindă documentele justificative prevăzute în Instrucțiunile de plată (anexă la Contractul de finanțare), care se regăsesc pe pagina de internet a AFIR www.afir.info.

Pentru investițiile care prevăd construcții-montaj, proiectul tehnic se va depune spre avizare la AFIR după încheierea contractului de finanțare, respectiv înainte de depunerea primei tranșe de plată (în original).

Beneficiarii prezintă **Cererea pentru prima tranșă de plată și documentele justificative în termen de cel mult 6 luni de la data semnării Contractului de Finanțare**, în cazul proiectelor pentru investiții în achiziții simple, respectiv **în termen de cel mult 12 luni în cazul proiectelor pentru investiții ce presupun construcții-montaj** de la data semnării Contractului de Finanțare. Aceste termene se pot prelungi cu cel mult 6 luni, cu plata penalităților prevăzute în Contractul de Finanțare.

Nedepunerea Cererii de plată menționate la alin. (4) are ca efect rezilierea Contractului de Finanțare. Termenul limită de efectuare a plăților către beneficiar este de **maxim 90 de zile calendaristice de la data înregistrării Cererii de plată conforme.**

Atenție! Beneficiarul este obligat să nu înstrăineze și/ sau să nu modifice substanțial investiția realizată prin proiect pe o **perioadă de 5 ani de la ultima plată efectuată de Agenție.**

Monitorizarea proiectului

Activele corporale și necorporale rezultate din implementarea proiectelor finanțate prin LEADER, trebuie să fie incluse în categoria activelor proprii ale beneficiarului și să fie utilizate pentru activitatea care a beneficiat de finanțare nerambursabilă pentru minimum 5 ani de la data efectuării ultimei plăți.

Informații utile

<http://galmuscel.ro/>

<http://www.pndr.ro/>

<http://www.afir.info/>

9.1. Documentele necesare la depunerea cererii de finanțare (numerotate conform poziției din cererea de finanțare)

Documentele obligatorii care trebuie atașate Cererii de finanțare pentru întocmirea proiectului sunt:

1.a) Studiul de Fezabilitate, atât pentru proiectele care prevăd construcții-montaj cât și pentru proiectele fără construcții-montaj (**Anexa 2 din Ghidul Solicitantului**).

Atenție! În situația în care se regăsesc în Studiul de Fezabilitate informații identice din alte proiecte similare, care nu sunt specifice proiectului analizat se poate decide diminuarea cheltuielilor de la cap.3 - Cheltuieli pentru proiectare sau neeligibilitatea dacă nu se dovedește o particularizare la specificul proiectului.

În cazul în care solicitantul realizează în regie proprie construcțiile în care va amplasa utilajele achiziționate prin investiția FEADR, cheltuielile cu realizarea construcției vor fi trecute în coloana „neeligibile”, solicitantul va prezenta **Certificatul de urbanism și va întocmi Studiul de Fezabilitate**.

Important!

În cadrul **Studiului de Fezabilitate** se vor regăsi obligatoriu următoarele elemente:

- **cheltuielile privind consultanța**; acestea sunt eligibile numai în cazul în care este menționat codul CAEN și datele de identificare ale firmei de consultanță menționate în Studiul de Fezabilitate;
- **devizul general și devizele pe obiect** care trebuie să fie semnate de persoana care le-a întocmit și să poarte ștampila elaboratorului documentației;
- **„foaia de capăt”**, care conține semnăturile colectivului format din specialiști condus de un șef de proiect care a participat la elaborarea documentației și ștampila elaboratorului. - **detalierea capitolului 3 - pct. 3.5 – „Proiectare” și pct. 3.7 – „Consultanță” (conform HG 907/ 2016)**, în ceea ce privește numărul de ore și tarifele aferente din care rezultă valoarea totală per sub- capitol, pentru a putea fi verificate în etapa de achiziții și autorizare plăți; - **părțile desenate dincadrul secțiunii B** (planuri de amplasare în zonă, planul general, relevee, secțiuni etc.), care trebuie să fie semnate, ștampilate de către elaborator în cartușul indicator;
- *în cazul în care investiția prevede utilaje cu montaj, solicitantul este obligat să evidențieze montajul la capitolul 4.2 Montaj utilaj tehnologic din Bugetul indicativ al Proiectului, chiar dacă montajul este inclus în oferta/factura utilajului sau se realizează în regie proprie (caz în care se va evidenția în coloana „cheltuieli neeligibile”)*
- **devize defalcate cu estimarea costurilor** (nr. experti, ore/ expert, costuri/ ora), pentru proiecte care propun prestarea de servicii. Pentru situațiile în care valorile sunt peste limitele prevazute în baza de date a Agenției, sau sunt nejustificate prin numărul de experți, prin numărul

GHIDUL SOLICITANTULUI

Măsura M4C – Investiții în activități non-agricole pentru dezvoltarea teritoriului

de ore prognozate sau prin natura investiției, la verificarea proiectului, acestea pot fi reduse, cu informarea solicitantului.

• *în cazul în care investiția cuprinde cheltuieli cu construcții noi sau modernizări, se va prezenta **calcul pentru investiția specifică** în care suma tuturor cheltuielilor cu construcții și instalații se raportează la mp de construcție.*

În cazul proiectelor care prevăd modernizarea/ finalizarea construcțiilor existente/ achiziții de utilaje cu montaj care schimbă regimul de exploatare a construcției existente, la Studiul de Fezabilitate se atașează:

1. b) Expertiza tehnică de specialitate asupra construcției existente

1. c) Raportul privind stadiul fizic al lucrărilor (numai în cazul construcțiilor nefinalizate) și

1. d) ANEXA C - pentru solicitanții PFA, II sau IF

1. e) ANEXA B - pentru solicitanții persoane juridice

2. Doc.2. – Situații financiare:

2.1 Pentru societăți comerciale - Situațiile financiare (bilanț – formularul 10, contul de profit și pierderi - formularul 20, formularele 30 și 40), precedente anului depunerii proiectului înregistrate la Administrația Financiară în care rezultatul operațional (rezultatul de exploatare din contul de profit și pierdere - formularul 20) să fie pozitiv (inclusiv 0).

În cazul în care solicitantul este înființat cu cel puțin doi ani financiari înainte de anul depunerii cererii de finanțare se vor depune ultimele două situații financiare.

Totuși, în situația în care societatea a înregistrat rezultat operațional negativ în anul 2020, an economic-financiar afectat de situația epidemiologică generată de COVID-19, se vor depune situațiile financiare pentru anul 2019, pentru care rezultatul operațional (rezultatul de exploatare din contul de profit și pierdere - formularul 20) trebuie să fie pozitiv (inclusiv 0).

În cazul în care solicitantul se încadrează în principiul derulării activităților anterioare ca activitate generală de management a firmei, se vor prezenta situațiile financiare pentru anii vizați pentru obținerea punctajului.

Excepție fac întreprinderile înființate în anul depunerii cererii de finanțare.

Sau

2.2 Pentru persoane fizice autorizate, întreprinderi familiale și întreprinderi individuale - Declarație unică privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice din care să rezulte veniturile realizate din România în anul precedent depunerii proiectului, înregistrată la Administrația Financiară și din care să rezulte că nu a înregistrat pierdere fiscală anuală (pierdere netă anuală), în anul precedent depunerii proiectului (sau anul 2019, după caz). Declarația unică trebuie să fie întocmită de către solicitant PFA, II, IF, identificat cu cod unic de înregistrare (CUI), înființat în baza OUG nr. 44/ 2008, cu modificările și completările ulterioare.

Sau

2.3 Declarația de inactivitate înregistrată la Administrația Financiară, în cazul solicitanților care nu au desfășurat activitate anterior depunerii proiectului.

Pot apărea următoarele situații:

a) În cazul solicitanților înființați în anul depunerii proiectului, aceștia nu vor depune situațiile financiare.

- b) În cazul în care anul precedent depunerii cererii de finanțare este anul înființării, nu se analizează pierdere fiscală anuală (pierdere netă anuală), care poate fi și pozitivă.
- c) În cazul solicitanților care nu au desfășurat activitate anterioară depunerii proiectului și au depus la Administrația Financiară Declarația de inactivitate (conform legii) în anul anterior depunerii proiectului, atunci la dosarul Cererii de Finanțare solicitantul va depune **Declarația de inactivitate** înregistrată la Administrația Financiară.
- d) În cazul în care solicitantul este înființat cu cel puțin trei ani financiari înainte de anul depunerii cererii de finanțare se vor depune ultimele două Declarații unice. Totuși, în situația în care societatea a înregistrat pierdere fiscală anuală (pierdere netă anuală) în anul 2020 și/sau 2021, an economic-financiar afectat de situația epidemiologică generată de COVID-19, se va analiza Declarația unică pentru anul 2019, din care să rezulte că nu a înregistrat pierdere fiscală anuală (pierdere netă anuală).

3. Documente pentru terenurile și /sau clădirile aferente realizării investițiilor.

3.1 Pentru proiectele care presupun realizarea de lucrări de construcție sau achiziția de utilaje/echipamente cu montaj, se va prezenta înscrisul care să certifice, după caz:

a) Dreptul de proprietate privată

Actele doveditoare ale dreptului de proprietate privată, reprezentate de înscrisurile constatatoare ale unui act juridic civil, jurisdicțional sau administrativ cu efect constitutiv translativ sau declarativ de proprietate, precum:

- actele juridice translative de proprietate, precum contractele de vânzare-cumpărare, donație, schimb, etc;
- actele juridice declarative de proprietate, precum împărțeala judiciară sau tranzacția;
- actele jurisdicționale declarative, precum hotărârile judecătorești cu putere de **resjudicata**, de partaj, de constatare a uzucapiunii imobiliare, etc. - Actele jurisdicționale, precum ordonanțele de adjudecare;

b) Dreptul de concesiune

Contract de concesiune care acoperă o perioadă de cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii Cererii de finanțare, corespunzătoare asigurării sustenabilității investiției și care oferă dreptul titularului de a executa lucrările de construcție prevăzute prin proiect, în copie.

În cazul contractului de concesiune pentru clădiri, acesta va fi însoțit de o adresă emisă de concedent care să specifice dacă pentru clădirea concesionată există solicitări privind retrocedarea.

În cazul contractului de concesiune pentru terenuri, **acesta va fi însoțit de o adresă emisă de concedent care să specifice:**

- suprafața concesionată la zi - dacă pentru suprafața concesionată există solicitări privind retrocedarea sau diminuarea și dacă da, să se menționeze care este suprafața supusă acestui proces;

GHIDUL SOLICITANTULUI

Măsura M4C – Investiții în activități non-agricole pentru dezvoltarea teritoriului

- situația privind respectarea clauzelor contractuale, dacă este în graficul de realizare a investițiilor prevăzute în contract, dacă concesionarul și-a respectat graficul de plată a redevenței și alte clauze.

e) Dreptul de suprafață

Contract de suprafață care acoperă o perioadă de cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii Cererii de finanțare, corespunzătoare asigurării sustenabilității investiției și care oferă dreptul titularului de a executa lucrările de construcție prevăzute prin proiect, în copie.

Documentele de la punctele a, b și c de mai sus vor fi însoțite de **documente cadastrale și documente privind înscrierea imobilelor în evidențele de cadastru și carte funciară (extras de carte funciară pentru informare din care să rezulte înscrierea dreptului în cartea funciară, precum și încheierea de carte funciară emisă de OCPI)**, în termen de valabilitate la data depunerii (emis cu maxim 30 de zile înainte de depunerea proiectului)

3.2 Pentru proiectele care propun doar dotare, achiziție de mașini și/sau utilaje fără montaj sau al căror montaj nu necesită lucrări de construcții și/sau lucrări de intervenții asupra instalațiilor existente (electricitate, apă, canalizare, gaze, ventilație, etc.), se vor prezenta înscrisuri valabile pentru o perioadă de cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii Cererii de finanțare care să certifice, după caz:

- a) dreptul de proprietate privată,
- b) dreptul de concesiune,
- c) dreptul de suprafață,
- d) dreptul de uzufruct;
- e) dreptul de folosință cu titlu gratuit;
- f) împrumutul de folosință (comodat)
- g) dreptul de închiriere/locațiune.

De ex.: contract de cesiune, contract de concesiune, contract de locațiune/ închiriere, contract de comodat.

Definițiile drepturilor reale/ de creanță și ale tipurilor de contracte din cadrul acestui criteriu trebuie interpretate în accepțiunea Codului Civil în vigoare la data lansării prezentului GHID.

Înscrisurile menționate la punctul 3.2 se vor depune respectând una dintre cele 2 condiții (situații) de mai jos:

A. vor fi însoțite de documente cadastrale și documente privind înscrierea imobilelor în evidențele de cadastru și carte funciară (extras de carte funciară pentru informare din care să rezulte înscrierea dreptului în cartea funciară, precum și încheierea de carte funciară emisă de OCPI), în termen de valabilitate la data depunerii (emis cu maxim 30 de zile înainte de depunerea proiectului)

SAU

B. vor fi încheiate în formă autentică de către un notar public sau emise de o autoritate publică sau dobândite printr-o hotărâre judecătorească.

Atenție! Nu se acceptă documente cu încheiere de dată certă emise de către un notar public.

Atenție! În situația în care imobilul pe care se execută investiția nu este liber de sarcini (ipotecat pentru un credit) se va depune acordul creditorului privind execuția investiției și graficul de rambursare a creditului. Acest document va fi adăugat la Cererea de finanțare în câmpul "Alte documente".

Clarificarea documentelor de proprietate de prezentat la depunerea Cererii de finanțare în cazul PFA,II, IF, care dețin în coproprietate soț/ soție, terenul aferent investiției, în calitate de persoane fizice până la autorizarea conform OUG 44/2008: *"În cazul solicitanților Persoane Fizice Autorizate, Intreprinderi Individuale sau Intreprinderi Familiale, care dețin în proprietate terenul aferent investiției, în calitate de persoane fizice împreună cu soțul/soția, este necesar să prezinte la depunerea Cererii de finanțare, documentul prin care a fost dobândit terenul de persoana fizică, conform documentelor de la punctul 3.1, cât și declarația soțului/soției prin care își dă acordul referitor la realizarea și implementarea proiectului de către PFA, II sau IF, pe toată perioada de valabilitate a contractului cu AFIR.*

Ambele documente vor fi încheiate la notariat în formă autentică.

Aceste documente vor fi adăugate la Cererea de finanțare în câmpul "Alte documente".

4. Extras din Registrul agricol – în copie cu ștampila primăriei și mențiunea "Conform cu originalul" pentru dovedirea calității **de membru al gospodăriei agricole** care desfășoară activitate agricolă pe **suprafețe de teren mai mici de 0,3 ha.**

5. Copia actului de identitate pentru reprezentantul legal de proiect (asociat unic/asociat majoritar/ administrator/ PFA, titular II, membru IF).

6. Documente care atestă forma de organizare a solicitantului.

6.1. Hotărâre judecătorească definitivă pronunțată pe baza actului de constituire și a statutului propriu în cazul Societăților agricole, însoțită de Statutul Societății agricole;

6.2. Act constitutiv pentru Societatea cooperativă agricolă.

10. Declarație privind încadrarea întreprinderii în categoria întreprinderilor mici și mijlocii. (Anexa 6.1 din Ghidul Solicitantului)

Aceasta trebuie să fie semnată de persoana autorizată să reprezinte întreprinderea.

11. Declarație pe propria răspundere a solicitantului privind respectarea regulii de cumul a ajutoarelor de minimis (Anexa 6.2 din Ghidul Solicitantului)

14. Certificat de urbanism pentru investitia propusă prin proiect/ Autorizație de construire pentru proiecte care prevăd construcții, însoțit, dacă este cazul, de actul de transfer a dreptului și obligațiilor ce decurg din Certificatul de urbanism și o copie a adresei de înștiințare.

GHIDUL SOLICITANTULUI
Măsura M4C – Investiții în activități non-agricole
pentru dezvoltarea teritoriului

15. Aviz specific privind amplasamentul și funcționarea obiectivului eliberat de DATMEAT pentru construcția/modernizarea sau extinderea structurilor de primire turistice tip agro-pensiune sau restaurante clasificate conform Ordinului 65/2013 și în conformitate cu Ordonanța de Urgență nr. 142 din 28 octombrie 2008.

16. Certificat de clasificare eliberat de DATMEAT pentru structura de primire turistică tip agro-pensiune sau restaurante clasificate conform Ordinului 65/2013 și în conformitate cu Ordonanța de Urgență nr. 142 din 28 octombrie 2008 (în cazul modernizării/extinderii).

17. Declarație pe propria răspundere a solicitantului cu privire la neîncadrarea în categoria "firma în dificultate", semnată de persoana autorizată să reprezinte întreprinderea, conform legii. Declarația va fi dată de toți solicitanții cu excepția PFA-urilor, întreprinderilor individuale, întreprinderilor familiale și a societăților cu mai puțin de 2 ani fiscali.

18. Declarație pe propria răspundere a solicitantului ca nu a beneficiat de servicii de consiliere prin M 02 (Anexa 6.4 din Ghidul Solicitantului).

19. Declarație expert contabil din care să reiasă că în anul precedent depunerii Cererii de finanțare solicitantul a obținut venituri de exploatare, veniturile din activitățile agricole reprezentând cel puțin 50% din acestea.

23. Documente care atestă faptul că solicitantul, la data depunerii Cererii de finanțare, are calitatea de **BENEFICIAR AL MĂSURII 7** aferentă SDL GAL Muscel / va depune toate diligențele necesare cu scopul de a deveni beneficiar al măsurii 7.

23.A) 1. Hotărâre judecătorească definitivă pronunțată pe baza actului de constituire și a statutului propriu al formei asociative înființată prin măsura 7;

23.A) 2. Statutul și Actul constitutiv al formei asociative înființată prin măsura 7 (dovada calității de membru al formei asociative);

23.A) 3. Contractul de finanțare încheiat de solicitant în calitate de beneficiar al măsurii 7.

23.B) 1. Declarația pe propria răspundere privind **asumarea** obligativității de a depune toate diligențele **cu scopul de a deveni beneficiar al măsurii 7** (Anexa 6.6 la prezentul Ghid al solicitantului);

23.B) 2. Acord de parteneriat/asociere în vederea **constituirii formei asociative** prin accesarea Măsurii 7.

24. Declarație pe proprie răspundere privind obligativitatea de a da curs solicitărilor GAL, (Anexa 6.5 la Ghidul solicitantului - se depune obligatoriu în Dosarul Cererii de finanțare);

25. Extras din registrul unic de identificare de la APIA și/sau extras din Registrul exploatației de la ANSVSA/DSVSA, emise cu cel mult 30 de zile înainte de data depunerii CF.

26. Alte documente:

26.1 Declarația solicitantului ca se angajează sa asigure intretinerea/ mentenanta investitiei pe o perioada de minim 5 ani de la ultima plata.

26.2 Declarație beneficiar ca a participat sau intentioneaza sa participe la activitatile centrelor finantate prin M5B.

**26.3 Declarație pe propria răspundere a solicitantului(locuri de munca create prin proiect),
Declaratie pe propria raspundere a solicitantului ca va angaja personal care a absolvit sau
va urma un curs pe masura M1.**

26.4 Dovada apartenentei la minoritatea roma (Adeverinta eliberata de primaria localitatii).

Alte documente, dupa caz.

Atenție! În categoria “Alte documente” se încadrează și:

- Acordul administratorului/custodelui pentru ariile naturale protejate, în cazul în care activitatea propusă prin proiect impune.

Documentele trebuie să fie valabile la data depunerii Cererii de finanțare, termenul de valabilitate al acestora fiind în conformitate cu legislația în vigoare.

9.2. Documentele necesare la încheierea contractului de finanțare (numerotate conform poziției din Cererea de finanțare)

7. Certificate de cazier judiciar: al solicitantului - persoană juridică și al reprezentantului legal/persoană fizică, (doc. 7.1 și 7.2 în Cererea de finanțare);

8. Certificate de atestare fiscală, atât pentru întreprindere cât și pentru reprezentantul legal, emise de către Direcția Generală a Finanțelor Publice și de primăriile pe raza cărora își au sediul social și punctele de lucru (numai în cazul în care solicitantul este proprietar asupra imobilelor) și, dacă este cazul, graficul de reeșalonare a datoriilor către bugetul consolidat. (doc. 8.1 și 8.2 în Cererea de finanțare)

6. Formatul documentelor poate fi vizualizat pe pagina de internet www.afir.info, secțiunea: Informații utile/ Protocoale de colaborare.

9. Document emis de ANPM, în conformitate cu Protocolul AFIR-ANPM-GNM.

12. Documente care dovedesc capacitatea și sursa de co-finanțare a investiției emise în original de către o instituție financiară (extras de cont și/ sau contract de credit), în termen de maxim 90 de zile de la primirea notificării privind selectarea Cererii de finanțare.

13. Adresă emisă de instituția financiară (bancă/trezorerie) cu datele de identificare ale băncii și ale contului aferent proiectului FEADR (denumirea, adresa băncii, codul IBAN al contului în care se derulează operațiunile cu AFIR). **Nu este obligatorie deschiderea unui cont separat pentru derularea proiectului.**

20. Document emis de DSP județeană conform tipurilor de documente menționate în protocolul de colaborare dintre AFIR și Ministerul Sănătății;

21. Document emis de DSVSA, conform Protocolului de colaborare dintre AFIR și ANSVSA publicat pe pagina de internet www.afir.info (document diferit de Doc. 25);

22. Certificat de cazier fiscal al solicitantului.

GHIDUL SOLICITANTULUI

Măsura M4C – Investiții în activități non-agricole pentru dezvoltarea teritoriului

Atenție! În cazul modernizărilor solicitantul trebuie să prezinte, după caz, documentul de autorizare eliberat de AJPM/DSP/DSVSA pentru unitățile vizate de proiect, iar acesta trebuie eliberat/ vizat cu cel mult un an în urma față de data depunerii Cererii de finanțare.

Se va prezenta de asemenea Nota de constatare privind condițiile de mediu pentru toate unitățile în funcțiune. Data de emitere a Notelor de constatare trebuie să fie cu cel mult un an înaintea depunerii Cererii de finanțare.

9.3 Lista anexelor la Ghidul Solicitantului disponibile pe site-ul GAL și AFIR/MADR

Pentru Dosarul CERERII DE FINANȚARE:

- **Cererea de finanțare – Anexa 1** (document care reprezintă solicitarea completată electronic pe care solicitantul o înaintează AFIR în vederea obținerii finanțării);
- **Studiul de fezabilitate– Anexa 2;**
- **Contractul de Finanțare – Anexa 3** (document cadru care reglementează acordarea fondurilor nerambursabile între AFIR și beneficiarul fondurilor nerambursabile);
- **Formulare de plată - Anexa 4;**
- **Fișa Măsurii 4C - Anexa 5;**
- **Declarații pe propria răspundere - Anexa 6;**
  - ✓ **Anexa 6.1** - Declarație privind încadrarea întreprinderii în categoria IMM;
  - ✓ **Anexa 6.2** - Declarație privind respectarea regulii de cumul (minimis);
  - ✓ **Anexa 6.3**- Declarație pe propria răspundere cu privire la neîncadrarea în categoria „firme în dificultate”;
  - ✓ **Anexa 6.4** - Declarație pe propria răspundere a solicitantului că nu a beneficiat de servicii de consiliere prin M 02;
  - ✓ **Anexa 6.5** - Declarație pe proprie răspundere privind obligativitatea de a da curs solicitărilor GAL;
  - ✓ **Anexa 6.6** - Declarația pe propria răspundere privind **asumarea obligativității** de a depune toate diligențele **cu scopul obținerii calității beneficiar** al măsurii 7.
- **Lista codurilor CAEN eligibile pentru finanțare în cadrul Măsurii 4C - Anexa 7;**
- **Lista codurilor CAEN eligibile numai pentru dotarea clădirilor - Anexa 8;**
- **Lista zonelor cu potențial turistic ridicat- Anexa 9;**
- **Instrucțiuni privind evitarea creării de condiții artificiale în accesarea PNDR 2014-2020 Anexa 10;**
- **Procedura de evaluare, selecție și soluționare a contestațiilor specifică măsurii M4C Anexa 11.**

Pentru Dosarul CERERII DE PLATĂ:

- **Cererea de Plată** (document care cuprinde o serie de documente justificative printre care declarația de cheltuieli, raportul de execuție etc);
- **Cererea de Plată pentru avans** (Cerere de plată pentru solicitarea avansului);
- **Declarația de eşalonare a depunerii Dosarelor Cererilor de Plată** (document care prevede perioadele estimative de depunere a tranșelor de plată);
- **Declarația de cheltuieli** (document care prevede tipurile de cheltuieli - achiziții de bunuri/ servicii/ lucrări/ actualizări/ diverse și neprevăzute);
- **Raportul de execuție** (document care prevede realizările fizice și cele financiare);
- **Declarația pe propria răspundere a beneficiarului** (document care prevede respectarea tuturor criteriilor de eligibilitate privind procedurile de achiziție, a condițiilor de eligibilitate menționate în Cererea de finanțare și rambursarea cheltuielilor solicitate prin FEADR care nu vor face obiectul altor programe de finanțare nerambursabilă);
- **Alte documente al căror format nu este elaborat de AFIR și nu pot fi furnizate de AFIR.**

La ultima **Cerere de plată solicitantii vor depune toate autorizațiile, certificate de clasificare, etc.**, necesare pentru funcționarea investiției eliberate de către instituțiile competente, conform reglementărilor legale în vigoare. (ex : DSP, DSVSA, APM, ANT); de asemenea, la ultima cerere de plată, după caz în funcție de îndeplinirea criteriului de selecție CS4.1, se va **depune dovada care certifică calitatea de beneficiar al măsurii 4C** (similar cu Doc. 23.A)1, Doc. 23.A)2 , Doc. 23.A)2, din secțiunea E a Cererii de finanțare) sau va depune **dovada care certifică faptul proiectul** depus în sesiunile aferente măsurii 4C **a fost declarat eligibil neselectat** (nefinanțat).

Pentru proiectele care prevăd investiții în structuri de primire turistice – de tipul pensiunilor agroturistice, beneficiarii vor depune obligatoriu Autorizația sanitar-veterinară, în conformitate cu Protocolul AFIR-ANSVSA.

Conform Ordinului ANT 65/2013, în pensiunile agroturistice, turiștilor li se oferă masă preparată din produse naturale, preponderent din gospodăria proprie sau de la producători autorizați de pe plan local.

Solicitantul/Beneficiarul trebuie să depună toate diligențele pentru a lua cunoștință despre informațiile publice referitoare la măsură/submasura PNDR 2014-2020/schemă de ajutor pentru care depune proiectul.

Toate formularele prezentate pot fi consultate și descărcate direct de pe pagina de internet a GAL sau pot fi solicitate de la sediul GAL Muscel.

10. Indicatori de monitorizare

Domenii de intervenție	Indicatori de monitorizare	Valoarea țintă
6A (și indicator specific LEADER)	Locuri de munca create	10
Indicatori specifici		

GHIDUL SOLICITANTULUI
Măsura M4C – Investiții în activități non-agricole
pentru dezvoltarea teritoriului

Numărul de persoane din grupuri dezavantajate angajate	4
Numărul de activități non-agricole sprijinite	5